

tendrapportage enquête leefbaarheid en veiligheid
2010 | 2008 | 2006 | 2004 | 2002 | 2000 | 1998 | 1996

monitor leefbaarheid en veiligheid 2010

tendrapportage enquête leefbaarheid en veiligheid

2010 | 2008 | 2006 | 2004 | 2002 | 2000 | 1998 | 1996

monitor leefbaarheid en veiligheid 2010

■ voorwoord

De enquête naar de leefbaarheid en veiligheid laat zien dat de Stad de afgelopen jaren veiliger en leefbaarder is geworden. Dit zijn voor mij belangrijke signalen. Want het gemeentebestuur is er veel aan gelegen dat mensen veilig zijn en in een leefbare Stad wonen. En dit ook zo beleven. Daarom hechten wij er een groot belang aan dat we om de twee jaar een fiks aantal Stadgers (dit jaar waren dat er 6442) interviewen en daarbij uitgebreid vragen naar de beleving van leefbaarheid en veiligheid.

De resultaten zijn weliswaar bemoedigend, maar zijn geen reden om tevreden achterover te leunen. De enquête geeft namelijk glashelder aan waar op het terrein van de leefbaarheid en veiligheid nog het nodige valt te winnen. En waar dus extra inspanningen moeten worden geleverd.

De komende jaren hebben we als Stad, vooral door Rijksbezuinigingen, te maken met minder geld voor zowel de veiligheid als de wijkvernieuwing. Het vergt dus een grote mate aan creativiteit om de resultaten uit het verleden voort te zetten. We zullen hiervoor nog intensiever moeten gaan samenwerken met betrokken organisaties, zoals de politie en de woningbouwcorporaties.

Hierin is er ook een verantwoordelijkheid die u, als Stadger, heeft als het gaat om de inzet voor de eigen buurt (-genoot). En om oplettend te zijn wanneer iets niet door de beugel kan. Wanneer we als Stadgers, als betrokken organisaties en als gemeentebestuur de krachten blijvend weten te bundelen, zijn we ook in de toekomst in staat om Groningen veilig en leefbaar te blijven houden.

Peter Rehwinkel
Burgemeester van Groningen

■ inhoudsopgave

1	Inleiding	7	6	Buurt en wijken stuk voor stuk	37
1.1	Leeswijzer	9	6.1	Oosterparkwijk/Bloemenbuurt	39
1.2	Onderzoeksopzet	11	6.2	Korrewegwijk/Indische buurt	41
2	Samenvatting: hoofdlijnen en samenhang	13	6.3	De Hoogte	43
2.1	Samenhang	14	6.4	Kostverloren	45
2.2	Stad	15	6.5	Grunobuurt	47
2.3	Signalen uit de wijken	17	6.6	Corpus den Hoorn	49
3	Leefbaarheid	19	6.7	DeWijert	51
3.1	Leefbaarheid algemeen	21	6.8	Lewenburg	53
3.2	Fysieke leefomgeving	23	6.9	Beijum	55
3.3	Sociale leefomgeving	25	6.10	Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg	57
3.4	Voorzieningen	27	6.11	Selwerd	59
4	Veiligheid	29	6.12	Tuinwijk	61
5	Oordeel ontwikkelingen	33	6.13	Paddepoel/Paddepoel-zuid	63
			6.14	Vinkhuizen	65
			6.15	Hoogkerk	67
				Bijlage A Kleurenoverzicht	69

■ inleiding

In het najaar van 2010 heeft de gemeente Groningen haar burgers voor de achtste keer geënquêteerd over leefbaarheid en veiligheid. De gemeente houdt deze enquête iedere twee jaar, in het kader van het landelijke Stedenbeleid en zijn voorgangers. In 1996 stond het Grotestedenbeleid (GSB) aan de wieg van de eerste meting.

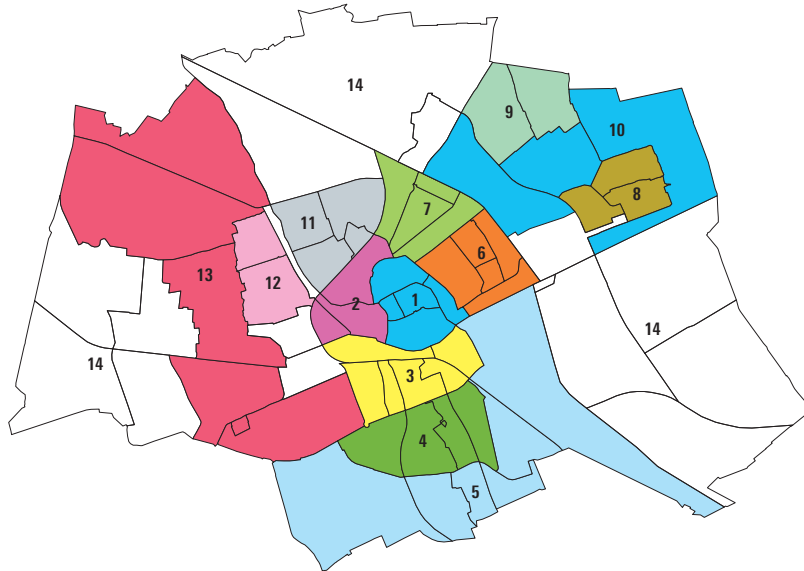
Een van de doelstellingen van het landelijke beleid is het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in grote steden. Het monitoren van de leefbaarheids- en veiligheidsbeleving is een van de instrumenten om na te gaan of deze doelstelling wordt bereikt.

Ook als basis voor het gemeentelijk beleid is deze monitor van belang, onder andere voor het wijkvernieuwingsbeleid. De uitkomsten gebruikt de gemeente voor beleidsontwikkelingen en -aanpassingen op stads-, wijk- en/of buurniveau.

Net als in de voorgaande peiljaren hebben inwoners van de gemeente op grote schaal vragen beantwoord over hun beleving van de leefbaarheid en veiligheid in de eigen woonomgeving; ruim 6.400 inwoners van de gemeente Groningen hebben de vragen beantwoord.

Figuur 1.1 Gebiedsindeling leefbaarheid en veiligheid 2010

de 14 oorspronkelijke wijken

1. Centrum

- 00 stadscentrum
- 01 binnenstad-zuid
- 02 binnenstad-oost
- 03 binnenstad-west
- 04 binnenstad-noord

2. Oranjewijk/Schilderswijk

- 10 schildersbuurt
- 13 kostverloren
- 20 oranjebuurt

3. Oud-zuid

- 11 zeeheldenbuurt
- 50 oosterpoortbuurt
- 60 herewegbuurt
- 61 rivierenbuurt
- 70 laanhuizen
- 71 grunobuurt

4. Nieuw-zuid corporatief

- 62 helpman-west
- 64 helpman-oost
- 66 de wijert-noord
- 69 woonwijk 'helpman'
- 72 corpus den hoorn-noord

5. Nieuw-zuid particulier

- 51 industriebuurt
- 63 villabuurt-oost
- 65 coendersborg
- 67 de wijert-zuid
- 68 villabuurt-west
- 73 corpus den hoorn-zuid

6. Oosterpark

- 40 gorechtbuurt
- 41 oosterparkbuurt
- 42 bloemenbuurt
- 43 florabuurt
- 44 damsterbuurt

7. Korrewegwijk/De Hoogte

- 30 west-indische buurt
- 31 de hoogte
- 32 oost-indische buurt
- 33 korrewegbuurt

8. Lewenburg

- 91 lewenburg-zuid
- 92 lewenburg-noord
- 93 lewenburg-west

9. Beijum

- 95 beijum-oost
- 96 beijum-west

10. Nieuw-oost

- 94 bovenstreek
- 97 ulgersmabuurt
- 98 ruischerbrug

11. Paddepoel

- 21 concordiahuurt
- 22 selwerd
- 23 paddepoel-zuid
- 24 paddepoel-noord

12. Vinkhuizen

- 14 vinkhuizen-zuid
- 15 vinkhuizen-noord

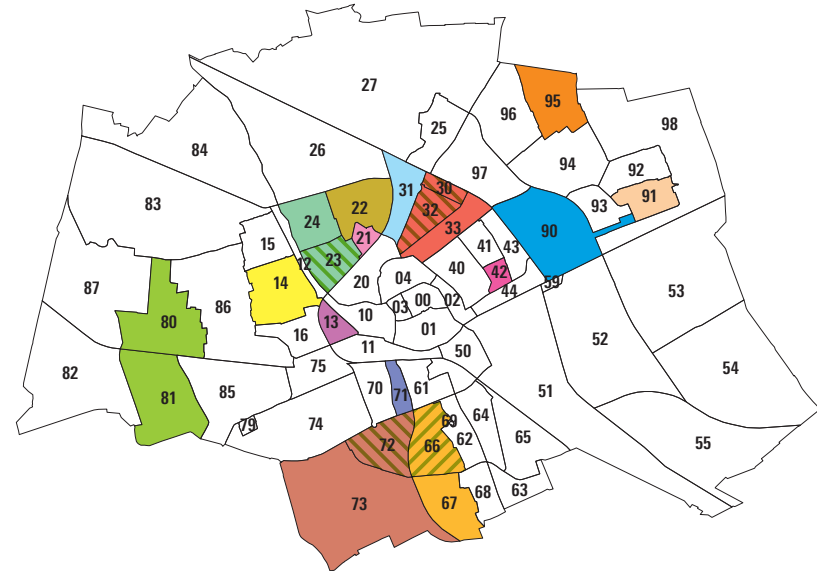
13. Nieuw-west

- 74 stadspark
- 79 woonwijk 'de kring'
- 83 leegkerk
- 84 dorkwerd
- 85 bangeweer
- 86 de held

14. Hoogkerk/De dorpen

- 12 friestraatweg
- 16 hoendiep
- 25 noorderhoogebrug
- 26 universiteitscomplex
- 27 koningslaagte
- 52 euvelgunne
- 53 middelbert
- 54 engelbert
- 55 roodehaan
- 59 woonschepenhaven
- 75 peizerweg
- 80 hoogkerk-dorp
- 81 hoogkerk-zuid
- 82 vierverlaten
- 87 zuidwending
- 90 oosterhoogebrug

19 kleinere wijken

bloemenbuurt	42	bloemenbuurt
	deel 41	oosterparkbuurt: treslingbuurt
korrewegwijk	30	west-indische buurt
	32	oost-indische buurt
	33	korrewegbuurt
indische buurt	30	west-indische buurt
	32	oost-indische buurt
de hoogte	31	de hoogte
kostverloren	13	kostverloren
grunobuurt	71	grunobuurt
corpus den hoorn	72	corpus den hoorn-noord
hoornse wijken/piccardthof	72	corpus den hoorn-noord
	73	corpus den hoorn-zuid
de wijert	66	de wijert-noord
de wijert+zuid	66	de wijert-noord
	67	de wijert-zuid
lewenburg-zuid	91	lewenburg-zuid
beijum-oost	95	beijum-oost
oosterhoogebrug/ulgersmaborg	90	oosterhoogebrug
	deel 97	ulgersmabuurt: ulgersmabuurt bedrijventerreinen ulgersmaborg/-weg
selwerd	22	selwerd
tuinwijk	21	concordiahuurt
paddepoel-zuid	23	paddepoel-zuid
paddepoel	23	paddepoel-zuid
	24	paddepoel-noord
vinkhuizen-zuid	14	vinkhuizen-zuid
hoogkerk	80	hoogkerk-dorp
	81	hoogkerk-zuid

1.1 Leeswijzer

Dit rapport werkt van algemeen naar detail. Dit loopt van een samenvatting over de stad als geheel, via thematische behandeling van stad en wijken, naar meer gedetailleerde behandeling van afzonderlijke wijken.

Hoofdstuk 2 gaat over de belangrijkste ontwikkelingen voor de stad als geheel, de onderlinge verbanden en relaties op het gebied van leefbaarheid en veiligheid en een aantal opvallende ontwikkelingen in de wijken en buurten.

Hoofdstuk 3 geeft de belangrijkste ontwikkelingen weer op het gebied van leefbaarheid. We onderscheiden daarbij vier thema's:

- Leefbaarheid in het algemeen; algehele beoordeling van de eigen buurt
- Fysieke leefomgeving; oordeel over de openbare ruimte
- Sociale leefomgeving; oordeel over de onderlinge betrokkenheid van buurtbewoners
- De tevredenheid over de aanwezige voorzieningen

De veiligheidsbeleving van de buurtbewoners komt in hoofdstuk 4 aan de orde. We kijken daarbij niet alleen naar gevoelens van onveiligheid, maar ook naar overlast en of men het slachtoffer is geweest van een delict.

In hoofdstuk 5 kijken we vervolgens naar de oordelen van buurtbewoners over recente en toekomstige ontwikkelingen in hun buurt.

Hoofdstuk 6 ten slotte beschrijft de wijk- vernieuwingswijken afzonderlijk, aan de hand van een aantal indicatoren.

Gebiedsindeling

De rapportage presenteert de resultaten van de enquête op stads-, wijk- en buurtniveau. De Enquête leefbaarheid en veiligheid is in 1996 voor het eerst door de gemeente gehouden. Voor het onderzoek is de stad toen verdeeld in veertien wijken. Bewoners herkenden zich lang niet altijd in deze wijkindeling en vroegen om informatie over hun eigen (kleinere) wijk. Ook bestuurders hadden behoefte aan informatie over kleinere gebieden. Vanaf 1998 hebben we daarom in bepaalde buurten meer bewoners geënquêteerd om deze (wisselende) buurten afzonderlijk in beeld te kunnen brengen. Veel van deze buurten zijn wijkvernieuwingswijken. Voor deze wijken heeft de gemeente in het kader van het Nieuw Lokaal Akkoord (NLA) vanaf 1998 afspraken gemaakt met de woningcorporaties over extra financiële inzet en beleid voor de toekomst van deze wijken en hun bewoners.

Omdat de gemeente Groningen het waardevol vindt om ontwikkelingen te kunnen volgen is de oorspronkelijke wijkindeling in veertien wijken een constante factor gebleven.

De gebiedsindeling die we in 2010 hebben gehanteerd staat in figuur 1.1.

Betekenis van de kleuren

Ieder themahoofdstuk is voorzien van een kaartje van de stad met per wijk een kleurcodering voor de stand van zaken op het betreffende thema. Deze kaarten zijn gebaseerd op de indeling in figuur 1.1.

De kleurcodering geeft de themascore van een gebied ten opzichte van het stedelijk gemiddelde weer in oranje, blauw of groen. Beter dan gemiddeld is groen, slechter dan gemiddeld is oranje en rond het gemiddelde is blauw.

Wanneer de stad als geheel hoog scoort op een bepaalde indicator, hoeft een oranje vakje niet per definitie te betekenen dat de wijk het slecht doet.

Andersom geldt dat bij een laag stadsgemiddelde een groen vakje niet hoeft te betekenen dat de situatie voor een wijk rooskleurig is. De themascore is telkens een optelsom van een aantal enquêtevragen die nauw verband met elkaar houden¹ en die een goed inzicht geven in de resultaten op dat thema.

Afzonderlijk gemeten of deel van een groter geheel

Het is belangrijk bij de kaarten in gedachten te houden dat veel wijken deel zijn van een groter geheel en niet afzonderlijk zijn gemeten. Dit geldt bijvoorbeeld voor Vinkhuizen-noord. Vinkhuizen is in zijn geheel gemeten en Vinkhuizen-zuid is afzonderlijk gemeten. Vinkhuizen-noord krijgt hierdoor het beeld dat voor Vinkhuizen als geheel geldt.

Onderliggende gegevens

Meer gedetailleerde gegevens over de scores in wijken en buurten kunt u vinden in bijlage A in het zogenaamde kleurenoverzicht. Nog meer onderliggende gegevens kunt u bekijken op onze website <http://groningen.buurtmonitor.nl/>. Daar vindt u per wijk of buurt percentages en indicatorscores. Vaak kunt u deze ook laten weergeven met een kleurcodering die vergelijkbaar is met die in de kaarten in deze rapportage.

¹ Hoewel dit statistisch niet altijd het geval is

Figuur 1.2 Steekproef en respons

aantal mensen benaderd via telefoon

5.600

meegewerkt

3.188

aantal mensen benaderd via internet

24.200

meegewerkt

3.254

totaal aantal mensen meegewerkt

6.442

1.2 Onderzoeksopzet

Enquêteren via telefoon en internet

De vragenlijst is evenals voorgaande keren voorgelegd aan inwoners van de stad die tenminste achttien jaar zijn. Het feit dat steeds minder mensen een vaste telefoon hebben, is vier jaar geleden reden geweest om te onderzoeken of de representativiteit van de respondenten kon worden verbeterd door (ook) via internet te enquêteren. Op basis van de uitkomsten van dat onderzoek heeft de gemeente net als in 2008 gekozen voor een methodemix van enquêteren via telefoon en via internet, elk de helft.

Door het inzetten van eigen enquêteurs en de eigen enquêtewebsite www.leefbaarheidsveiligheid.nl hebben we in 2010 in totaal 6.442 inwoners van Groningen geënquêteerd. Met een brief van de burgemeester zijn deze personen vooraf op de hoogte gesteld van het onderzoek, of is hen verzocht de vragenlijst op internet in te vullen.

Steekproef en respons

Dit onderzoek leidt tot conclusies voor zowel de stad als geheel als voor de afzonderlijke wijken en buurten. Daarvoor is het nodig dat er voldoende personen uit de verschillende gebieden aan het onderzoek meewerken: het aantal is bepaald op 250 per wijk of buurt. Dit is gerealiseerd door middel van een zogenaamde getrapte steekproef: per methode (telefonisch of via internet) is per wijk en per buurt telkens afzonderlijk een steekproef getrokken uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

In totaal hebben we bijna 5.600 personen telefonisch benaderd, en hebben we 24.200 mensen gevraagd om via internet te reageren. Hiervan hebben er uiteindelijk 3.188 telefonisch en 3.254 via internet aan de enquête meegewerkt, in totaal 6.442 respondenten. Dat komt neer op 58 procent voor de telefonische enquête en ruim 13 procent voor de internetenquête.

Representativiteit

Uit analyse is gebleken dat de verdeling van de kenmerken leeftijd en geslacht in de responsgroep sterk kan verschillen met die in de totale populatie. Dit is zo goed mogelijk opgevangen middels de steekproeftrekkingen. Om de bevolking van de verschillende gebieden zo goed mogelijk te representeren hebben we ook een weging toegepast.

Omdat wijken qua inwonertal nogal variëren is nog een extra weging toegepast om uitspraken te kunnen doen over de stad als geheel. Deze weging weerspiegelt behalve de geslachts- en leeftijdsverhoudingen ook het inwonertal per wijk. Beide enquêtevormen hebben we in iedere wijk even zwaar meegewogen.

Ervaringsgegevens

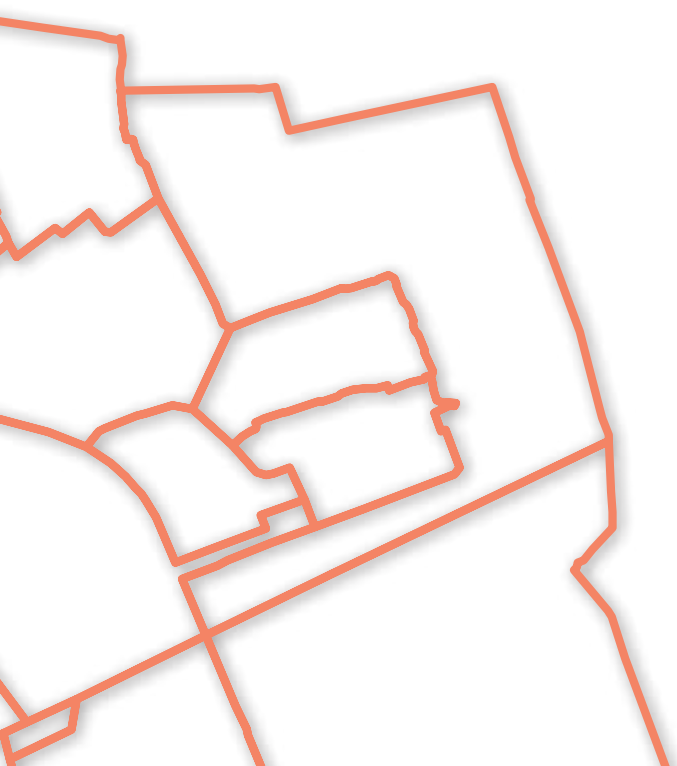
De resultaten van dit onderzoek zijn gebaseerd op een enquête. Daarin wordt bewoners gevraagd naar ervaringen die samenhangen met de leefbaarheid en veiligheid in hun eigen woonomgeving.

2

■ samenvatting: hoofdpijnen en samenhang

In dit hoofdstuk kijken we naar de belangrijkste conclusies uit de Enquête leefbaarheid en veiligheid 2010. We schetsen een beeld van de ontwikkelingen in de stad en de afzonderlijke wijken. Maar eerst belichten we de samenhang tussen verschillende elementen van leefbaarheid en veiligheid.

2.1 Samenhang

Centraal in dit onderzoek staat de beleving van leefbaarheid en veiligheid door bewoners: hoe beoordelen zij hun eigen buurt.

- Leefbaarheid: de mate waarin de leefomgeving aansluit op de behoeften van de buurtbewoners.
- Veiligheid: de aan- of afwezigheid van bedreigingen zoals inbraak en drugsoverlast.

Sociale en fysieke kanten leefbaarheid en veiligheid hangen met elkaar samen

De elementen van leefbaarheid en veiligheid hangen met elkaar samen via tal van relaties waarvan de richting en de oorzakelijkheid lang niet altijd duidelijk en eenduidig wetenschappelijk zijn vastgesteld.

- Leefbaarheid wordt vooral bepaald door de sociale kant van een wijk¹. Maar de fysieke omgeving is ook een belangrijke invloed, evenals de ervaren veiligheid.
- Veiligheidsbeleving hangt samen met daadwerkelijke misdrijven, maar ook met overlast en sociale² en fysieke leefbaarheid³.

Deze samenhang zien we duidelijk terug in de resultaten van de enquête. In De Hoogte bijvoorbeeld gaat een lage sociale samenhang samen met veel verloedering (fysiek), overlast en gevoelens van onveiligheid.

De samenhang is echter lang niet altijd één-op-één vast te stellen, doordat er veel andere factoren meespelen. In Beijum-oost bijvoorbeeld zien we veel gevoelens van onveiligheid, veel overlast en veel verloedering, maar gemiddeld tot weinig aangiften en slachtoffers van misdrijven. Verder zien we in de enquêteresultaten soms dat de uitkomsten

over onderhoud en verloedering verschillen, terwijl het twee zijden van dezelfde medaille lijken. Deze verschillen zijn te verklaren door verschillen in nagevraagde elementen van deze begrippen. Bij onderhoud vragen we behalve naar schoonhouden vooral naar onderhoud van bijvoorbeeld trottoirs en speelvoorzieningen. Bij verloedering gaat het om vernielingen, graffiti, rommel op straat en hondenpoep.

Eén-op-éénrelaties zijn daardoor lastig te leggen.

Oordeel over voorzieningen hangt vooral samen met bouwperiode

Voorzieningen dragen bij aan de leefbaarheid van een wijk, maar de aanwezigheid van voorzieningen hangt vooral samen met de periode waarin een wijk is ontstaan. Tot halverwege de tachtiger jaren van de vorige eeuw realiseerde men complete wijken. Vanaf de jaren negentig was het uitgangspunt dat nieuwe wijken gebruik zouden maken van de voorzieningen in aangrenzende buurten.

Dit heeft tot gevolg dat bewoners van nieuwere wijken nogal eens ontevreden zijn over voorzieningen, terwijl ze de wijk verder zeer leefbaar en veilig vinden. Voor oudere wijken geldt dat de aanwezige voorzieningen vaak goed worden beoordeeld, zeker in de wijkvernieuwingswijken waar deze zijn opgeknapt. Dit geldt voor de winkelvoorzieningen in Vinkhuizen, Lewenborg en Corpus den Hoorn, de speelvoorzieningen in Beijum-oost en Kostverloren, de jongerenvoorzieningen in Tuinwijk en de ouderenvoorzieningen in Vinkhuizen, Paddepoel, Corpus den Hoorn en De Wijert.

Stand van wijken en oordelen wijkbewoners over ontwikkelingen

In het algemeen vinden bewoners van wijken waar het voor de wind gaat dat hun wijk hetzelfde is gebleven. Zij verwachten dat dit ook in de komende jaren zo zal blijven. Dit beschouwen we als positief.

In wijken waar het niet zo goed gaat zien we dat beleidsmatige aandacht en vooral fysieke wijkvernieuwing bewoners positief stemmen over de (verwachte) ontwikkeling van hun wijk. De krachtwijken Indische buurt en De Hoogte zijn hiervan goede voorbeelden.

¹ Aldus het Ministerie voor Wonen, Wijken en Integratie in 'Leefbaarheid, op het snijvlak van sociaal en fysiek' op de Ruimteconferentie 2009

² Essay T. Blokland 'Ontmoeten doet ertoe', 2008

³ Proefschrift K. Keizer 'The spreading of disorder', 2010

2.2 Stad

Kleine veranderingen in leefbaarheid

Op het gebied van leefbaarheid zien we vooral kleine veranderingen in de loop van de veertien jaren dat er is gemeten.

Een voorzichtig toenemende tevredenheid zien we bij de fysieke elementen van leefbaarheid in de stad, ofwel 'schoon en heel'. De (on)tevredenheid over groen en aspecten van verloedering (rommel en hondenpoep op straat, graffiti) zijn sinds 2002 duidelijk verbeterd en vanaf 2008 gestabiliseerd. Verder zien we een duidelijke afname van stadjes die vaak vernielingen signaleren, na een piek in 2008. Dit wordt bevestigd door de afname van aangiftes van vernielingen bij de politie.

De tevredenheid over de winkels voor dagelijkse boodschappen is stabiel op een hoog niveau. Duidelijk lager dan in 2008 scoren de tevredenheid over het basisonderwijs en voorzieningen voor ouderen. Ook de tevredenheid over het onderhoud van de stad vertoont een licht dalende trend, die in 2006 is ingezet. De stadjes zien het onderhouden en schoonhouden van de buurt als het belangrijkste probleem dat de gemeente met voorrang moet aanpakken.

Veiligheid is duidelijk toegenomen

Op het gebied van veiligheid zijn aanzienlijke verbeteringen te zien sinds de eerste meting in 1996. Overlast door drugsgebruik(ers) is beduidend afgenomen en er wordt veel minder ingebroken, zo blijkt uit de enquête en aangiftes bij de politie. Ook het percentage stadjes dat vertelt slachtoffer te zijn geweest van diefstal uit of vernieling aan zijn auto is veel lager dan in 1996, maar wel wat hoger dan in 2008. Aanzienlijk minder stadjes dan in 1996 kennen gevoelens van onveiligheid en de overlast door groepen jongeren is duidelijk afgenomen. Geluidsoverlast en overlast door omwonenden zijn redelijk stabiel.

Tabel 2.1 Samenvattend: de stad in veertien jaren

	verbeterd	stabiel	verminderd
Leefbaarheid	<ul style="list-style-type: none">- groen- verloedering- vernielingen- voorzieningen voor jongeren	<ul style="list-style-type: none">- sociale leefomgeving- speelvoorzieningen- winkels	<ul style="list-style-type: none">- basisonderwijs- voorzieningen voor ouderen en mensen met beperkingen- onderhoud
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none">- drugsoverlast- inbraken- autodelicten- gevoelens van onveiligheid- overlast jongeren	<ul style="list-style-type: none">- geluidsoverlast,- overlast door omwonenden- fietsendiefstal- slachtoffers van mishandeling	
Ontwikkelingen		<ul style="list-style-type: none">- oordeel recente ontwikkelingen buurt- verwachting toekomst buurt	

Dit beeld van (gematigd) positieve ontwikkelingen komt overeen met de landelijke Leefbaarometer⁴. Hieruit blijkt ook dat in Groningen het deel van de bevolking dat in een buurt woont met een matige of slechte leefbaarheid is afgenomen van 34 procent in 1998 naar 7 procent in 2008.

Oordeel over ontwikkelingen constant

Het oordeel van stadjes over de ontwikkeling van hun eigen buurt en hun verwachtingen voor de toekomst zijn door de jaren heen redelijk constant geweest. Er zijn wel belangrijke verschillen tussen de wijken. Bewoners van wijkvernieuwingswijken geven positieve oordelen die duidelijk boven het gemiddelde liggen.

In 2004 en 2006 waren er duidelijk meer inwoners die vonden dat hun buurt erop vooruit was gegaan dan in andere jaren. Tussen 2002 en 2006 zagen we een piek in de positieve toekomstverwachtingen. Dit lijkt verband te houden met de inmiddels uitgevoerde wijkvernieuwingsprogramma's.

⁴ De leefbaarometer is een meetinstrument waarin de combinatie van tal van feitelijke indicatoren een beeld oplevert van de mate van leefbaarheid van steden, dorpen, wijken en buurten. Het CBS ontwikkelde dit instrument in opdracht van de minister van Wonen, Wijken en Integratie.

Tabel 2.2 Kleurenoverzicht thema's per wijk

2.3 Signalen uit de wijken

Deze paragraaf bevat een samenvatting van de meest opmerkelijke wijkresultaten van de enquête. Het kleurenoverzicht in tabel 2.2 geeft een samenvattend overzicht van de stand van zaken per wijk.

De kleurcodering geeft de themascore van een gebied ten opzichte van het stedelijk gemiddelde weer. Beter dan gemiddeld is groen, slechter dan gemiddeld is oranje en rond het gemiddelde is blauw.

Wanneer de stad als geheel hoog scoort, is een oranje vakje niet per definitie een slechte score. Andersom geldt dat bij een laag stadsgemiddelde een groen vakje niet hoeft te betekenen dat de situatie voor een wijk rooskleurig is.

We zien hierin drie categorieën:

- 1 wijken die ondergemiddeld scoren en negatieve (of neutrale) verwachtingen voor de toekomst hebben
- 2 wijken met lage scores, maar een positieve toekomstverwachting
- 3 wijken die bovengemiddeld scoren

Lage scores en weinig hoop voor de toekomst

Selwerd en Paddepoel-noord: signalen op rood
Selwerd scoort niet goed op factoren van leefbaarheid en veiligheid én veel bewoners zijn van mening dat hun buurt erop achteruit is gegaan de afgelopen tijd. Bovendien verwachten velen dat het de komende tijd nog slechter zal gaan met hun buurt.

Ook rondt somber over de ontwikkelingen van de buurt is men in Paddepoel. Velen vinden dat de buurt achteruit is gegaan en velen verwachten een verdere terugloop in de komende tijd. Dit moet Paddepoel-noord betreffen, want in Paddepoel-zuid is men juist positief over de ontwikkelingen.

Volgens de wijkbewoners ligt het niet aan de voorzieningen; die worden in beide wijken goed gewaardeerd.

Centrum is bijzondere wijk

Het Centrum scoort op veel aspecten ondergemiddeld. Dit heeft deels te maken met de functie van het Centrum als 'huiskamer' van de stad voor stadgers, studenten, ommelanders en (buitenlandse) toeristen. Overlast en een minder positieve veiligheidsbeleving zijn min of meer onvermijdelijk voor een uitgaanscentrum. Studenten wonen hier relatief kort en richten zich op andere sociale verbanden dan de woonbuurt. Dit brengt mee dat ook de sociale leefomgeving van het Centrum minder goed scoort.

Sinds de eerste meting in 1996 zijn er veel positieve ontwikkelingen geweest. De stagnatie sinds 2008 in combinatie met de weinig positieve toekomstverwachtingen zijn opmerkelijk.

Vinkhuizen, Beijum en De Wijert hebben lage scores en gematigde toekomstverwachtingen

Een lage leefbaarheid en veiligheid, gecombineerd met gematigde verwachtingen voor de toekomst zien we in Vinkhuizen(-zuid), De Wijert en Beijum(-oost). Het voorzieningenniveau in deze wijken stemt de bewoners in het algemeen wel tot tevredenheid.

In Vinkhuizen(-zuid) zien steeds minder bewoners de buurt vooruit gaan en vrezen veel bewoners achteruitgang.

Hoewel Beijum-oost nog wel een duwtje in de rug kan gebruiken is de stemming over de toekomst van de buurt neutraal.

Voor De Wijert geldt dat de negatieve ontwikkelingen van de laatste jaren deels zijn gebleven, zodat de wijk laag scoort. De eerder positieve toekomstverwachtingen zijn nu afgenomen tot het stadsgemiddelde.

Ondergemiddelde scores, maar goede hoop voor toekomst

In wijken waar het niet zo goed gaat zien we dat beleidsmatige aandacht en vooral fysieke wijkvernieuwing bewoners positief stemmen over de (verwachte) ontwikkeling van hun wijk. Dit zien we in de krachtwijken de Indische buurt en De Hoogte, maar ook in de Oosterparkwijk, de Bloemenbuurt, Lewenborg-zuid, Tuinwijk, Paddepoel-zuid en Kostverloren. De recente ontwikkelingen in de Grunobuurt krijgen een oordeel 'slecht', maar er heerst goede hoop voor de toekomst.

Bewoners goed leefbare wijken zien niveau gehandhaafd

Positief is dat bewoners van leefbare en veilige wijken constateren dat er sprake is van een stabiele, positieve situatie in hun buurt en dat zij verwachten dat dit ook zo zal blijven. Dit geldt voor Nieuw-zuid particulier, Nieuw-zuid corporatief, de Oranjewijk/Schilderswijk, Nieuw-west, Nieuw-oost, Hoogkerk, Oosterhoogbrug/Ulgersmaborg, en de overige dorpen rond de stad.

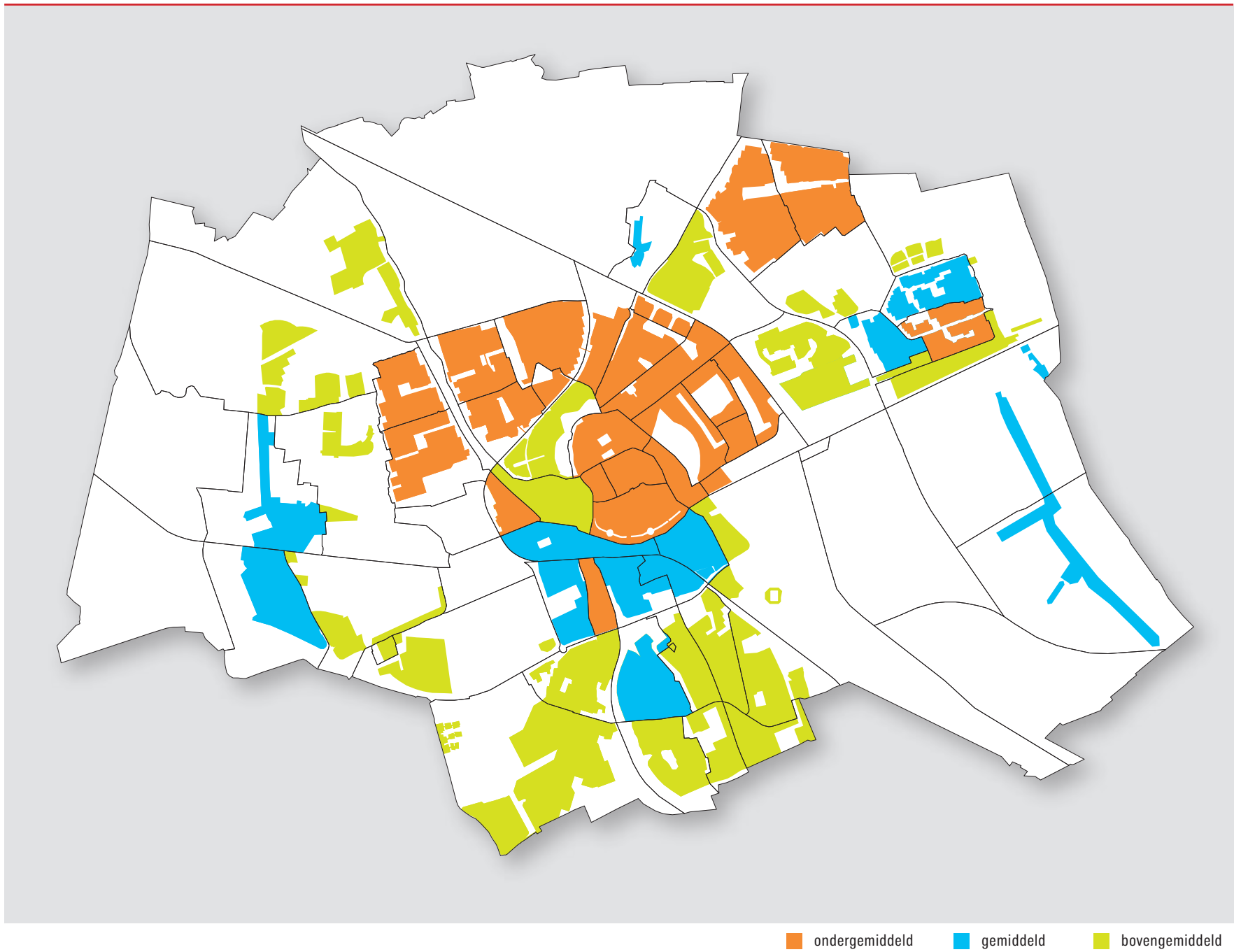
De bewoners van Corpus den Hoorn vinden ook dat hun buurt vooruit is gegaan. Door sterke verbeteringen in de afgelopen vier jaar scoort deze buurt nu ruim boven het stedelijk gemiddelde. De bewoners verwachten dat de wijk nog verder zal verbeteren. In Lewenborg zien we hetzelfde, al ligt de huidige stand van zaken daar iets dichterbij het stedelijk gemiddelde.

■ leefbaarheid

In dit hoofdstuk behandelen we vier grote thema's op het terrein van leefbaarheid, voor de stad, de wijken en de buurten. Ieder thema is voorzien van een kaart met kleurcodering voor de themascore per deel van de stad. Achtereenvolgens komen aan de orde: leefbaarheid in het algemeen, de fysieke en de sociale leefomgeving en de voorzieningen in de buurt.

Figuur 3.1 Oordelen leefbaarheid in het algemeen

3.1 Leefbaarheid in het algemeen

Deze paragraaf behandelt een aantal aspecten van de leefbaarheid in het algemeen. De som van deze aspecten geven we weer in de kaart hiernaast (figuur 3.1). De aspecten die hiervan deel uitmaken zijn:

- kwaliteit woonomgeving (vijf onderdelen: in deze buurt heb je het goed getroffen, men blijft hier graag wonen, ik verhuis zo gauw mogelijk uit deze buurt, vervelende buurt om te wonen, prettige buurt om te wonen)
- het percentage bewoners dat zegt gehecht te zijn aan de buurt
- het percentage bewoners dat vindt dat er geen belangrijke problemen in de buurt zijn.

Stad scoort stabiel

De stad scoort behoorlijk stabiel op de elementen die de leefbaarheid in het algemeen vertegenwoordigen. In 2004 en 2006 was het iets beter, nu is het weer iets minder met de kwaliteit van de woonomgeving, de gehechtheid aan de eigen woonwijk en het percentage bewoners dat vindt dat er belangrijke problemen zijn in de wijk.

Grote delen noordelijke stadshelft minder leefbaar

De minder leefbare delen van de stad vinden we vanuit het Centrum richting het noordwesten en noordoosten.

De Korrewegwijk/De Hoogte is de wijk waar de leefbaarheid in het algemeen het minst positief wordt beoordeeld door de bewoners. Heeft de gehele wijk nog een gemiddeld percentage bewoners dat vindt dat er geen belangrijke problemen in de buurt zijn, voor de Indische buurt en De Hoogte -de beide krachtwijken- geldt dat ze op alle drie de elementen ondergemiddeld scoren. De Bloemenbuurt in de Oosterparkwijk scoort even sterk ondergemiddeld.

De kwaliteit van de woonomgeving is vrijwel overal ten noorden van het Centrum ondergemiddeld.

Vaak komt daar een relatief lage gehechtheid aan de woonbuurt bij.

De kwaliteit van de woonomgeving in Tuinwijk is toegenomen van ondergemiddeld naar bijna gemiddeld en daarmee de hoogste die we hier ooit zagen.

Lewenburg en dorpse kernen: gemiddelde leefbaarheid

Positieve uitzonderingen zijn de dorpse kernen aan de rand van de gemeente: Hoogkerk, Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg en de overige dorpen. Net als Lewenburg scoren zij gemiddeld op leefbaarheid in het algemeen. In Lewenburg staat een lage waardering voor de woonomgeving tegenover een hoog percentage bewoners dat zich verbonden voelt met de woonbuurt.

Nieuwe wijken en Oranjewijk/Schilderswijk wel goed leefbaar

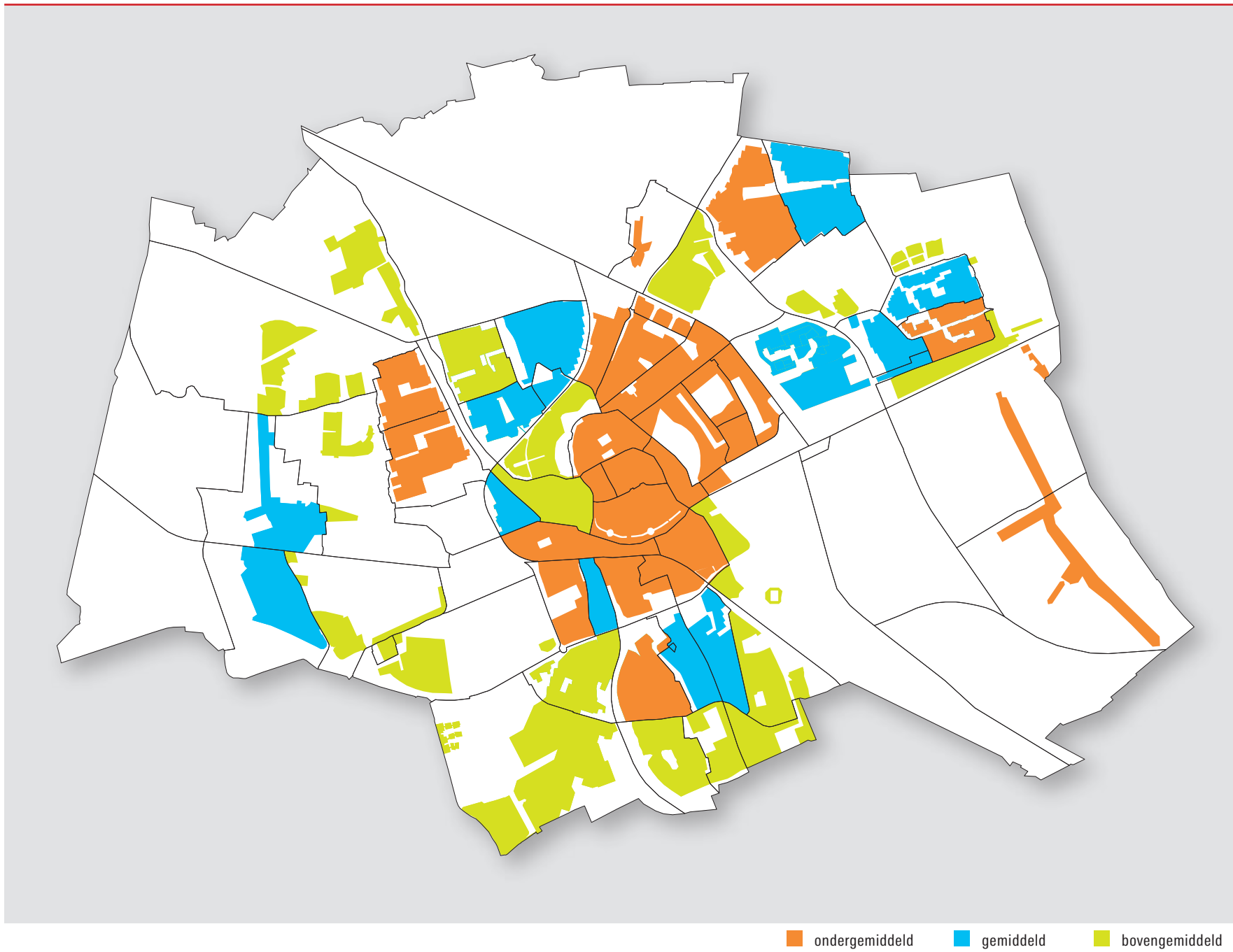
Andere uitzonderingen op de lage leefbaarheid ten noorden van het Centrum zijn de nieuwe wijken Nieuw-oost en Nieuw-west, de Oranjewijk/Schilderswijk en Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg. Overigens krijgt Kostverloren wel een ondergemiddelde waardering voor de woonomgeving.

Zuiden van de stad prima leefbaar, uitzonderingen in beeld

In de zuidelijke helft van de stad is de leefbaarheid in het algemeen prima. Uitzondering is de Grunobuurt, met een lage kwaliteit van de woonomgeving en een laag percentage bewoners dat zich verbonden voelt met de buurt. Dit verbaast niet, omdat bijna de helft van de wijk momenteel wordt herbouwd in het kader van de wijkvernieuwing.

Ook in De Wijert is men niet al te enthousiast over de kwaliteit van de woonomgeving, maar hiertegenover staat een hoog percentage bewoners dat vindt dat er weinig problemen in de buurt zijn.

Figuur 3.2 Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')

3.2 Fysieke leefomgeving

Tot de fysieke leefomgeving behoren het 'grijs' en 'groen' (straten, woningen en beplanting) in de buurt en het onderhoud daarvan. Figuur 3.2 bevat de totaalscore op dit onderdeel per gebied.

De score is opgebouwd uit de volgende elementen:

- kwaliteit woning (vier onderdelen: sfeer, omvang, indeling en staat van onderhoud)
- tevredenheid over de groenvoorzieningen
- verloedering (vier onderdelen: vernielingen, graffiti, rommel en hondenpoep op straat)
- tevredenheid over onderhoud (zes onderdelen: groen, speelplekken, wegen, fietspaden, trottoirs en schoonhouden woonomgeving)

Stad: voorzichtig positieve ontwikkeling

De fysieke elementen van de leefbaarheid in de stad oogsten een voorzichtig toenemende tevredenheid. Sinds het jaar 2002 zijn de tevredenheid over groen en de aspecten van verloedering duidelijk en blijvend beter. Er zijn in 2010 weer minder stadgers die vaak vernielingen signaleren, na een piek in 2008. Het aantal aangiftes van vernielingen bij de politie bevestigt dit. De stadgers zien het onderhoud en schoonhouden van de buurt als het belangrijkste probleem dat de gemeente met voorrang moet aanpakken. Dit is in de meeste eerdere metingen ook het geval. De tevredenheid over het onderhoud van de stad vertoont een licht dalende trend, die in 2006 is ingezet.

Grijs en groen in Centrum en De Hoogte minst gewaardeerd

De wijk Centrum oogst de minste waardering van zijn bewoners voor de fysieke kwaliteiten van de wijk. De woningen en het groen laten te wensen over en de mate van verloedering ook. Ten opzichte van de eerste metingen zien we wel duidelijke verbeteringen in het Centrum, ook in het aantal aangiftes van vernielingen. Over het onderhoud zijn ongeveer evenveel bewoners tevreden als gemiddeld in de stad.

Ook De Hoogte valt op in negatieve zin. Op alle fysieke onderdelen scoort deze buurt al jaren onder

het stedelijk gemiddelde. Positief voor De Hoogte is dat het groen hoger wordt gewaardeerd dan eerder en dat de verloederingspiek uit 2008 is verdwenen.

Meer wijken met ondergemiddelde scores

Andere wijken met een ondergemiddelde score voor de fysieke woonomgeving zijn de Korrewegwijk/Indische buurt, Oosterparkwijk, Vinkhuizen, Hoogkerk/de dorpen, Beijum en Oud-zuid. In de oudere wijken en buurten schort het aan de kwaliteit van de woningen, in de nieuwere zijn verloedering en/of onderhoud de mindere kanten. Positieve ontwikkelingen zijn de afname van verloedering in al deze wijken en de toename van de waardering voor het groen in een aantal ervan (de Oosterparkwijk, Vinkhuizen en Oud-zuid). Negatief is de verminderde tevredenheid over het onderhoud van deze wijken.

Gemiddelde scores in meerdere buurten

Positieve uitzonderingen zijn de buurten Grunobuurt, Beijum-oost en Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg. Zij scoren meestal rond het gemiddelde, met een enkele bovengemiddelde score.

In Vinkhuizen-zuid constateren we een halvering van de aangiftes van vernielingen sinds 1996.

Gemiddelde waardering met veel variatie in Lewenborg, Tuinwijk en Nieuw-zuid corporatief

De fysieke omgeving wordt gemiddeld gewaardeerd in de wijken Lewenborg, Nieuw-zuid corporatief en Paddepoel¹. Er is minder verloedering dan eerder, maar ook minder waardering voor vormen van onderhoud van de openbare ruimte.

In Lewenborg melden bewoners verloedering (alle vormen) en gebrek aan onderhoud, terwijl ze het groen en de kwaliteit van de woningen goed waarderen. De waardering voor de woningen is met name in Lewenborg-zuid gestaag toegenomen.

¹ Dit is de wijk Paddepoel zoals we die sinds 1996 hebben gemeten, inclusief Selwerd en de Tuinwijk.

In Tuinwijk zien we weinig verloedering, maar minder goede woningen, al zijn die beter dan eerst. Het aantal aangiftes van vernielingen is flink gedaald. Paddepoel-zuid is duidelijk verbeterd en scoort op alle elementen rond het stadsgemiddelde.

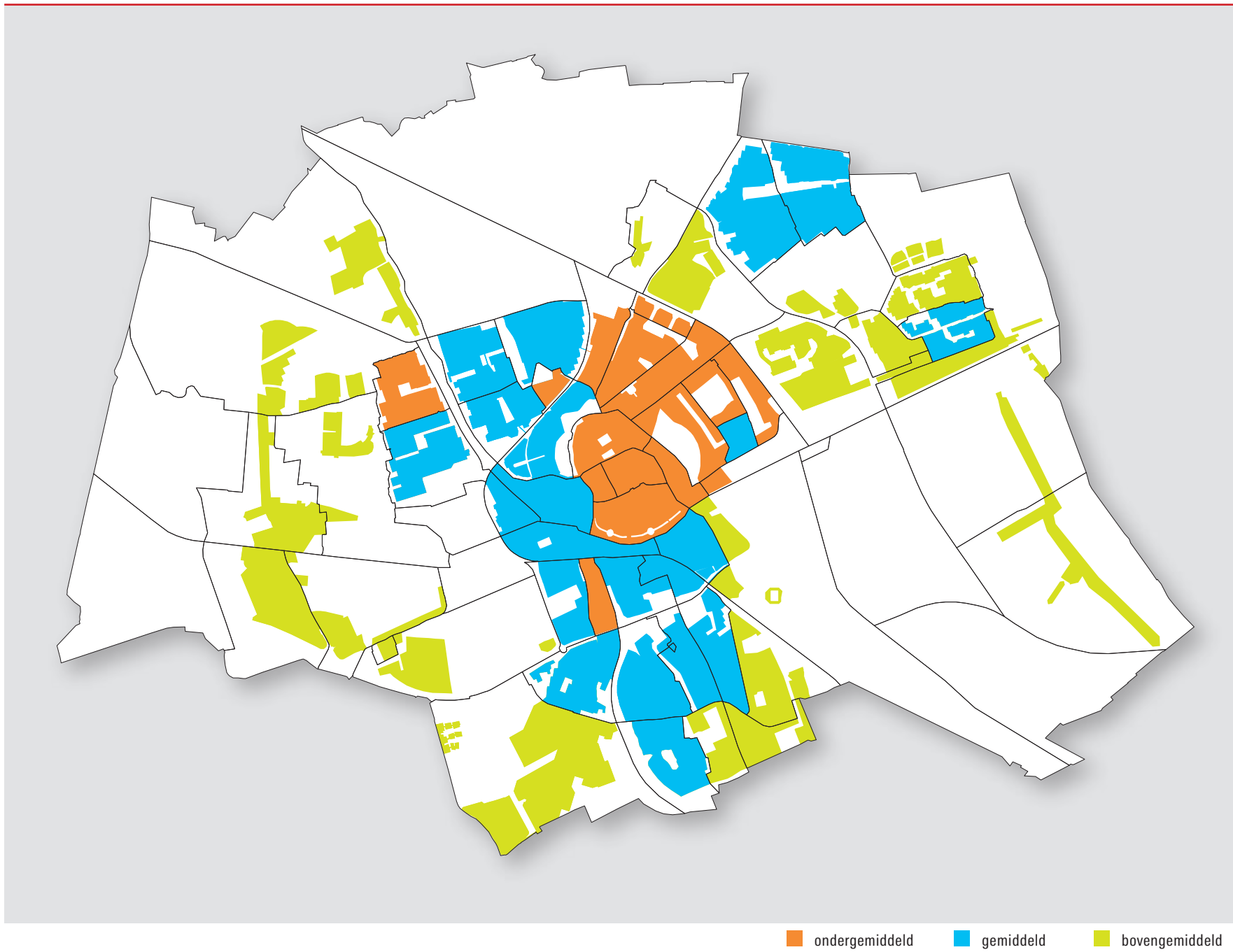
In Nieuw-zuid corporatief liggen alle scores rond het stadsgemiddelde. Maar Corpus den Hoorn scoort bovengemiddeld, wegens weinig verloedering. En De Wijert scoort slechter dan gemiddeld. Hier signaleren bewoners veel verloedering, meer dan eerder, en zijn ze minder tevreden over de kwaliteit van de woningen. De Hoornse wijken/Piccardthof en De Wijert+zuid krijgen een bovengemiddelde waardering voor de fysieke leefomgeving. De Wijert+zuid komt boven het gemiddelde uit dankzij een positieve waardering voor het groen in de wijk.

Bebouwing en groen Nieuw-zuid particulier best gewaardeerd

De wijken met een bovengemiddeld score voor de fysieke leefomgeving zijn Nieuw-zuid particulier, Nieuw-west, Nieuw-oost en Oranjewijk/Schilderswijk. Dat is al jaren een stabiel beeld.

De bewoners van Nieuw-zuid particulier waarderen alle fysieke elementen positiever dan gemiddeld. Het hoge aantal aangiftes van vernielingen in 2006 is weer teruggelopen. Ook de bewoners van Nieuw-west waarderen de fysieke elementen in hun buurt. Alleen het groen scoort onder het stadsgemiddelde. In Nieuw-oost is men met name tevreden over de kwaliteit van de woningen en signaleert men weinig verloedering. De tevredenheid over alle gemeten vormen van onderhoud is duidelijk lager dan in eerdere metingen, het nieuwe is er kennelijk af. De Oranjewijk/Schilderswijk moet het hebben van de groenvoorzieningen en scoort verder rond het gemiddelde. De bewoners van Kostverloren zijn blij met het groen in de buurt, maar geven een lagere waardering voor de woningen. De tevredenheid over het onderhoud is hier duidelijk toegenomen ten opzichte van 2008.

Figuur 3.3 Oordeel sociale leefomgeving

3.3 Sociale leefomgeving

In deze paragraaf zetten we uiteen hoe de Groningers met elkaar samenleven in hun stad, wijk en buurt. De totaalscore die resulteert is weergegeven in het kaartje hiernaast. Deze score is opgebouwd uit de volgende elementen:

- cijfer sociale samenhang: mensen voelen zich thuis in de buurt, kennen elkaar, gaan prettig met elkaar om, er is veel saamhorigheid;
- buurtcontacten: buurtgenoten maken regelmatig een praatje, hebben voldoende contact, houden een oogje in het zeil bij elkaar, zijn bereid elkaar te helpen bij ziekte of handicap;
- gevoel van medeverantwoordelijk voor de buurt;
- actief geweest om de buurt te verbeteren.

Stad is sociaal stabiel

De sociale kanten van de leefomgeving zijn stabiel. De scores voor sociale samenhang, buurtcontacten en het percentage bewoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de buurt laten minimale fluctuaties zien in de loop der jaren.

Sociale samenhang laag in Oude Wijken, Tuinwijk en Vinkhuizen

De wijken Korrewegwijk/De Hoogte, Centrum, Oosterparkwijk, Tuinwijk en Vinkhuizen scoren op sociale leefomgeving onder het gemiddelde. De lage sociale samenhang en de weinige buurtcontacten zijn hier debet aan. In de Oosterparkwijk, het Centrum en vooral de Tuinwijk zien we wel een toenemend gevoel medeverantwoordelijk te zijn voor de buurt.

De Hoogte scoort zelfs op alle elementen duidelijk onder het stedelijk gemiddelde. Dit geldt ook voor de Grunobuurt, die daarmee een negatieve uitschieter is in Oud-zuid.

Gemiddelde sociale leefomgeving in Bloemenbuurt en Vinkhuizen-zuid

Positieve uitzonderingen in wijken die laag scoren zijn de Bloemenbuurt en Vinkhuizen-zuid, waar de bewoners de sociale kant van hun buurt net zo beleven als de gemiddelde stadjer. Verder maken veel bewoners van Vinkhuizen(-zuid) minstens twee keer per maand een praatje met buurtgenoten. In deze buurt vertrouwen velen er bovendien op dat buurtgenoten een oogje in het zeil houden als men langer van huis is.

Gemiddelde sociale leefomgeving in Oud-zuid, Paddepoel en Selwerd

In de wijken Oud-zuid, Paddepoel en Selwerd beoordelen bewoners de sociale leefomgeving overwegend rond het stadsgemiddelde, aangevuld met een enkele ondergemiddelde score. De sociale samenhang is in Paddepoel en Selwerd ondergemiddeld. Contacten met buurtgenoten is in Oud-zuid een zwak punt.

Sociaal gemiddelde wijken; veel bewoners Beijum actief voor de wijk

Andere wijken waar het sociale leefklimaat rond het stadsgemiddelde ligt zijn Oranjewijk/Schilderswijk, Nieuw-zuid corporatief en Beijum. De bewoners beoordelen vrijwel alle elementen van het sociaal leefklimaat gemiddeld.

Uitzondering is een bovengemiddelde score in Hoornse wijken/Piccardthof wegens goede sociale samenhang en buurtcontacten. In alle delen van Nieuw-zuid corporatief maken buurtgenoten regelmatig een praatje met elkaar, behalve in De Wijert, dat zit op het gemiddelde. De mate van sociale samenhang is in deze buurt ronduit laag. In Beijum(-oost) zijn veel bewoners actief geweest voor de buurt. Ook vertrouwen veel bewoners erop dat buurtgenoten een oogje op hun woning houden als ze zelf afwezig zijn.

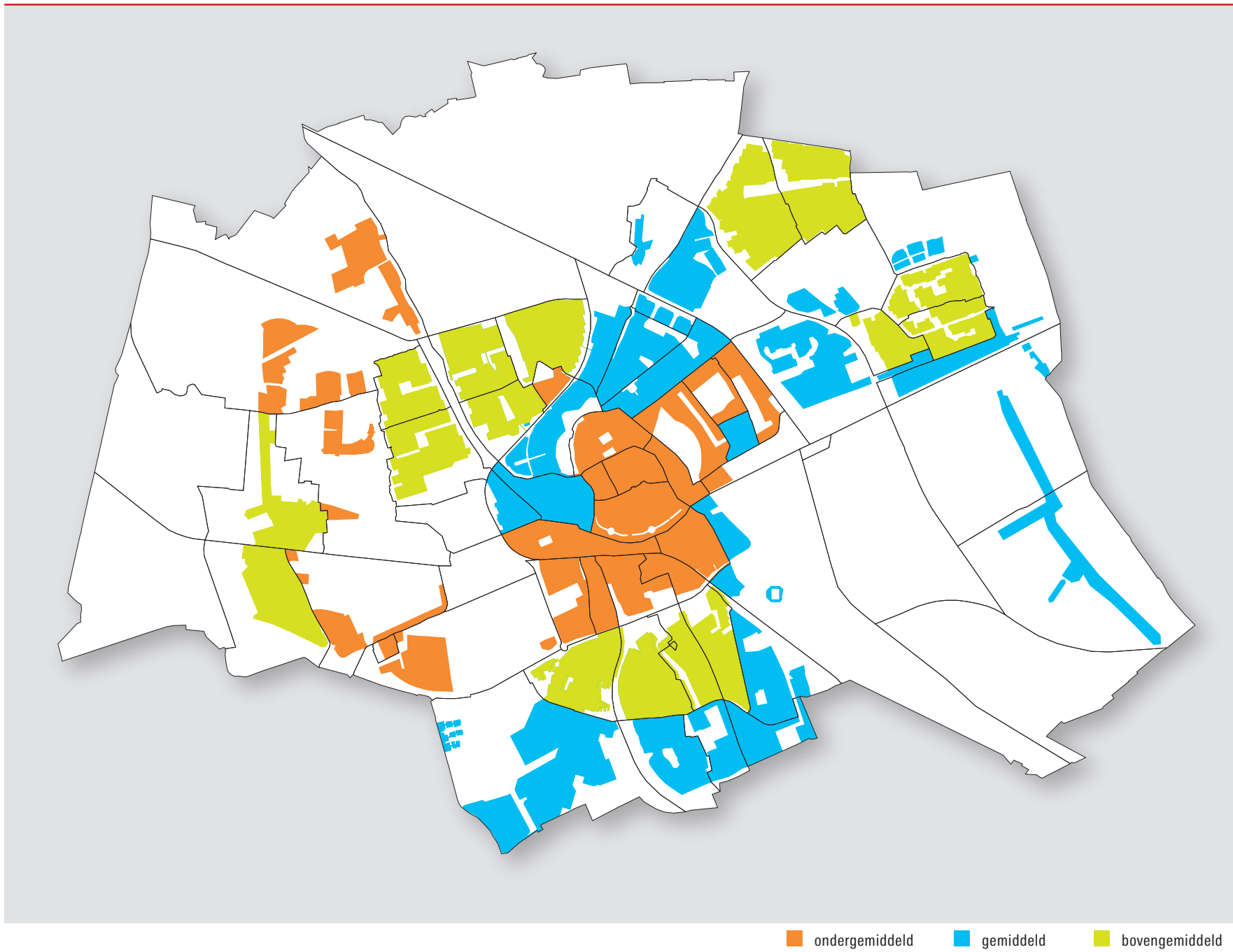
Positief sociaal klimaat in Lewenborg

Het sociale leefklimaat in de wijken Nieuw-west, Nieuw-zuid particulier, Lewenborg, Nieuw-oost en Hoogkerk/de dorpen wordt positief gewaardeerd. Zo zijn er in Lewenborg van alle wijken de meeste mensen actief geweest om de buurt te verbeteren en zijn de onderlinge contacten prima. Lewenborg-zuid vormt een uitzondering en scoort duidelijk lager.

Grote sociale samenhang en goede buurtcontacten in dorpen

In Hoogkerk en in Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg springen de hoge sociale samenhang en de goede buurtcontacten eruit. Dit geldt ook voor de overige dorpen en Nieuw-oost. In Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg zijn zelfs alle vormen van contact met buurtgenoten bovengemiddeld. In Hoogkerk zien we een daling in de mate van sociale samenhang. In Nieuw-west en Nieuw-zuid particulier zien we vrijwel alleen positieve oordelen voor het sociale leefklimaat. Opvallend is de toename van het medeverantwoordelijkheidsgevoel in Corpus den Hoorn.

Figuur 3.4 Voorzieningen

3.4 Voorzieningen

De geënquêteerden hebben van een aantal voorzieningen aangegeven hoe tevreden ze daarover zijn. Uit zeven van deze voorzieningen hebben we een totaalscore voor voorzieningen samengesteld:

- speelmogelijkheden voor kinderen
- basisonderwijs
- Centrum voor jeugd en gezin (CJG) of consultatiebureau
- voorzieningen voor jongeren
- voorzieningen voor ouderen
- winkels voor dagelijkse boodschappen
- buurthuis (hierbij gaat het om het al dan niet bezoeken van een buurthuis)

Stad: wisselend beeld voorzieningen

Voorzieningen bepalen voor een deel de leefbaarheid van een wijk, maar deze samenhang is niet altijd zichtbaar. Vooral de ontstaansgeschiedenis van wijken en de toenmalige visie op de inrichting ervan zijn nog steeds van grote invloed op het oordeel van wijkbewoners over de voorzieningen. De voorzieningen voor jongeren oogsten wisselend succes, maar dit loopt wel gestaag op. De tevredenheid over het basisonderwijs en voorzieningen voor ouderen en mensen met beperkingen is duidelijk lager dan in 2008. Speelvoorzieningen en winkels scoren vrij constant en het gebruik van de buurthuizen is even hoog als in 2008.

Voorzieningenniveau minst in Nieuw-west

Nieuw-west is de wijk die al vanaf de eerste meting het slechtst scoort op het voorzieningenniveau. Vooral voorzieningen voor ouderen en winkels worden gemist, maar ook het basisonderwijs en het gebruik van het buurthuis (dat hier ontbreekt) scoren ondergemiddeld. De tevredenheid over het basisonderwijs is sinds 2002 wel beduidend hoger dan daarvoor. De nieuwgebouwde basisschool is in 2007 in gebruik genomen, maar half oktober 2010, aan het eind van de enquête, volledig afgebrand.

Kindervoorzieningen ondergemiddeld in Centrum en Oud-zuid

Ook de bewoners van het Centrum, Oud-zuid en de Grunobuurt zijn minder tevreden over voorzieningen dan de gemiddelde stadjer. De scores voor kindervoorzieningen zijn duidelijk ondergemiddeld (speelmogelijkheden, Centra voor jeugd en gezin en basisonderwijs). We zien deze ook teruglopen. In het Centrum en de Grunobuurt wordt ook weinig gebruik gemaakt van buurthuizen. In het Centrum is men wel erg tevreden over de voorzieningen voor jongeren en de winkels, zoals ook is te verwachten.

Basisonderwijs en winkels minder gewaardeerd in Oosterparkwijk

Ook de Oosterparkers zijn wat minder tevreden over de wijkvoorzieningen dan gemiddeld, vooral over het basisonderwijs en het winkelaanbod.

Tevredenheid in Vinkhuizen en Lewenburg

Aan de andere kant van het spectrum zien we wijken uit de bouwjaren 1960-1980: Nieuw-zuid corporatief, Vinkhuizen, Lewenburg en Beijum. Vooral in Vinkhuizen en Lewenburg zijn veel bewoners tevreden en gebruiken velen het buurthuis. De grote tevredenheid betreft het basisonderwijs, de Centra voor jeugd en gezin, het winkelaanbod en de voorzieningen voor ouderen. Alleen de voorzieningen voor jongeren scoren laag in Lewenburg. De waardering voor de winkels is in Vinkhuizen sinds 2004 constant en groot en is in Lewenburg, na een dal in 2008, terug op het hoge niveau van eerder.

Tevredenheid over kindervoorzieningen en winkels in Beijum

Ook in Beijum zien we sinds 2004 een stabiele, grote tevredenheid over de winkels. Verder scoren de kindervoorzieningen goed. De tevredenheid over voorzieningen voor jongeren is na een paar prima jaren terug op het stadsgemiddelde. Het gebruik van het buurthuis ligt rond het gemiddelde.

Waardering voor voorzieningen ouderen en winkels in Selwerd en Nieuw-zuid corporatief

In Selwerd en Nieuw-zuid corporatief, Corpus den Hoorn en De Wijert zijn het de voorzieningen voor ouderen en de winkels die de totaalscore positief doen uitvallen. De waardering voor de voorzieningen voor ouderen is wel lager dan twee jaar geleden. Verder scoren deze wijken rond het stadsgemiddelde.

In Corpus den Hoorn is de tevredenheid over de speelvoorzieningen sinds 2008 sterk toegenomen. De waardering voor het basisonderwijs is in De Wijert behoorlijk teruggelopen.

Variatie rond gemiddelde in oude wijken

Gemiddeld op voorzieningen scoren de Korrewegwijk/De Hoogte en de Oranjewijk/ Schilderswijk. Overal in de Korrewegwijk/De Hoogte is men erg tevreden over de winkels. Hier maken relatief weinig bewoners gebruik van buurthuizen. Over voorzieningen voor ouderen is men beduidend minder tevreden dan twee jaar geleden. De waardering voor basisonderwijs en speelvoorzieningen in De Hoogte is teruggelopen. In de Indische buurt is sinds 2002 meer waardering voor de speelvoorzieningen. In Kostverloren is weinig waardering voor de winkels.

Hoogkerk/de dorpen gemiddeld tevreden

Ook Hoogkerk/de dorpen krijgt een totaalscore rond het gemiddelde. In Hoogkerk, Oosterhoogebrug/ Ulgersmaborg en de overige dorpen is men overal en toenemend ontevreden over de voorzieningen voor jongeren. In Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg zijn de bewoners ook ontevreden over het Centrum voor jeugd en gezin en ouderenvoorzieningen, die hier ontbreken. Deze buurt heeft wel een buurthuis, en met 42 procent de hoogste score op het gebruik ervan. In Hoogkerk overheerst al jaren tevredenheid, over basisonderwijs, consultatiebureau, voorzieningen voor ouderen en winkels.

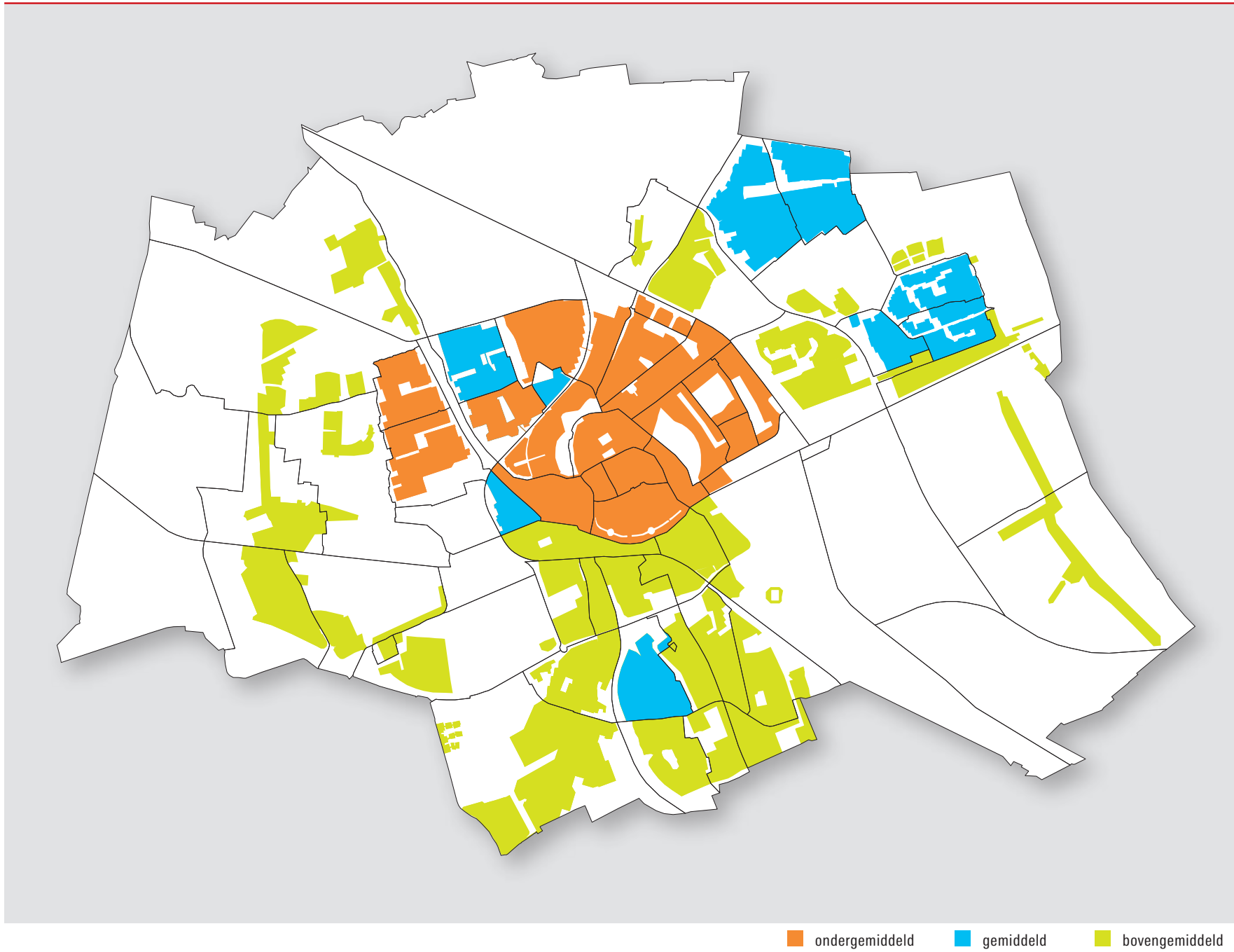
■ veiligheid

In dit hoofdstuk gaan we in op de beleving van de Groningers van de veiligheid in hun eigen buurt. Hier en daar maken we een vergelijking met aangiftes die bij de politie zijn gedaan.

De score voor de veiligheidsbeleving in de plattegrond hierna is samengesteld uit enquêteantwoorden over de volgende onderwerpen:

- Gevoelens van onveiligheid in de buurt en mate waarin men denkt dat onaangename voorvallen plaatsvinden in de buurt. Het gaat dan om vermogensdelicten als diefstal en om bedreigende voorvallen zoals dat mensen worden lastig gevallen op straat;
- Slachtoffer geweest van inbraak, diefstal en/of geweld (in eigen buurt);
- Mate waarin overlast in de buurt voorkomt, door geluid, omwonenden, jongeren of gerelateerd aan drugs.

Figuur 4.1 Veiligheidsbeleving

Stad duidelijk veiliger geworden

Een aantal aspecten van veiligheid is aanzienlijk verbeterd de afgelopen veertien jaren. Aanzienlijk minder stadgers dan in 1996 kennen gevoelens van onveiligheid en hebben het idee dat vermogensdelicten in hun buurt vaak voorkomen. Er wordt veel minder ingebroken in woningen, zo blijkt uit de enquête, maar ook uit feitelijke aangiftecijfers. Ook het percentage stadgers dat vertelt slachtoffer te zijn geweest van een delict aan zijn auto (vernietiging of diefstal uit de auto) is veel lager dan in 1996, maar wat hoger dan in 2008. Dit zien we ook in het aantal aangiftes van diefstallen uit auto's. Overlast door drugsgebruik(ers) en groepen jongeren is beduidend afgenomen. Het percentage stadgers dat vindt dat bedreigende voorvallen vaak voorkomen is stabiel laag. Ook geluidsoverlast, overlast door omwonenden en fietsendiefstal zijn constante factoren. Ten slotte is het aantal slachtoffers van mishandeling vrij constant. Wel is er in 2010 ongeveer 10 procent minder aangifte van gedaan dan in de tien jaar hiervoor.

Veiligheidsbeleving hoger in nieuwe wijken en dorpen

Geografisch zien we hetzelfde patroon als bij leefbaarheid in het algemeen (paragraaf 3.1); de noordelijke helft van de stad wordt als minder veilig beoordeeld dan de zuidelijke helft van de stad. Positieve uitzonderingen vormen de nieuwe wijken Nieuw-oost en Nieuw-west en Hoogkerk en de andere dorpen. Vrijwel alle veiligheidsscores zijn hier bovengemiddeld.

Veiligheid minste in Centrum en Korrewegwijk/De Hoogte

De minste scores voor veiligheid vinden we in het Centrum en de Korrewegwijk/De Hoogte. Ook worden er veel aangiftes gedaan. Meevallers in Korrewegwijk/De Hoogte zijn gemiddelde percentages voor overlast door groepen jongeren en slachtoffers

van geweldsdelicten. Verder zijn geluidsoverlast en drugsoverlast aan het afnemen. In De Hoogte geven weinig bewoners aan dat er bij hen is ingebroken. Per duizend woningen ligt het aantal aangiftes van diefstal uit woningen hier wel boven het gemiddelde. In het Centrum geven weinig stadgers aan overlast door omwonenden te ondervinden en is er steeds minder drugsoverlast. Geluidsoverlast blijft hier wel een probleem. Er zijn in de loop van de jaren steeds minder diefstallen uit woningen gepleegd, blijkt uit de enquête en de aangiftes.

Overlast in Selwerd, Oosterparkwijk en Vinkhuizen

In Selwerd, de Oosterparkwijk en Vinkhuizen voelen de bewoners zich ook minder veilig dan de gemiddelde stadger. Deze percentages zijn wel een stuk lager dan in eerdere jaren, behalve in Vinkhuizen-zuid. De onveiligheidsgevoelens lijken vooral te worden gevoed door overlast. In Vinkhuizen en Vinkhuizen-zuid is dat overlast door groepen jongeren (wel afgenomen) en omwonenden, in de Oosterparkse Bloemenbuurt van geluid en omwonenden.

In Selwerd hebben de bewoners het idee dat bedreigende voorvallen en vermogensdelicten er vaak voorkomen. En ze signaleren hier veel en in toenemende mate drugsoverlast. Dit is uitzonderlijk in de stad.

Paddepoel en Oranjewijk/Schilderswijk: gemengd beeld

In Paddepoel en de Oranjewijk/Schilderswijk zien we dat delen van de wijk beter scoren dan de wijken in hun geheel. Dit geldt voor Kostverloren en Paddepoel-zuid. Aangezien Paddepoel-zuid aan de negatieve kant scoort gaan we ervan uit dat Paddepoel-noord het juist wat beter doet dan gemiddeld.

In Paddepoel-zuid lijken de sterke gevoelens van onveiligheid samen te hangen met overlast, vooral drugsgerelateerd en door groepen jongeren. Hier zijn ook relatief veel aangiftes van diefstal uit woningen en veel aangiftes van mishandeling.

De bewoners van de Oranjewijk/Schilderswijk vinden dat vermogensdelicten en bedreigende voorvallen in hun buurt vaak voorkomen. De mate van overlast neemt toe. Fietsendiefstal en vernielingen aan en diefstallen uit auto's komen hier veel voor. Het aantal aangiftes bevestigt dit.

Tuinwijk na verbetering nu gemiddeld

De Tuinwijk scoort op veiligheid gemiddeld, na veel verbeteringen. Drugsoverlast, jongerenoverlast en diefstal uit woningen zijn duidelijk afgenomen.

Lewenborg en Beijum gemiddeld veilig

De veiligheidsbeleving in Lewenborg en Beijum ligt rond het stadsgemiddelde. In Beijum ondervindt men nog steeds overlast van groepen jongeren. Het percentage bewoners van wie een fiets is gestolen is hoger dan twee jaar terug, net als het aantal autodelicten. In Beijum-oost voelen de bewoners zich onveilig. Lewenborg kent weinig slachtoffers van delicten aan auto's en fietsendiefstal. In vergelijking met 1996 zijn er in Lewenborg veel minder autodelicten gepleegd en aangiftes van diefstal uit woningen gedaan. In Lewenborg-zuid ondervindt men nog wel veel last van groepen jongeren.

Hoe zuidelijker in de stad hoe veiliger, van gemiddeld tot hoog

Hoe zuidelijker in de stad hoe veiliger de bewoners zich voelen. Oud-zuid scoort overwegend rond het gemiddelde. En er zijn zelfs weinig onveiligheidsgevoelens, drugsoverlast en slachtoffers van geweldsdelicten.

In Nieuw-zuid corporatief is ongeveer de helft van de scores positief. De Wijert scoort met gemiddelde scores en veel overlast lager. Corpus den Hoorn kent overwegend positieve scores. Het aantal aangiftes van diefstal uit woningen is hier ook flink afgenomen. Nieuw-zuid particulier kent louter positieve scores voor de veiligheidsbeleving.

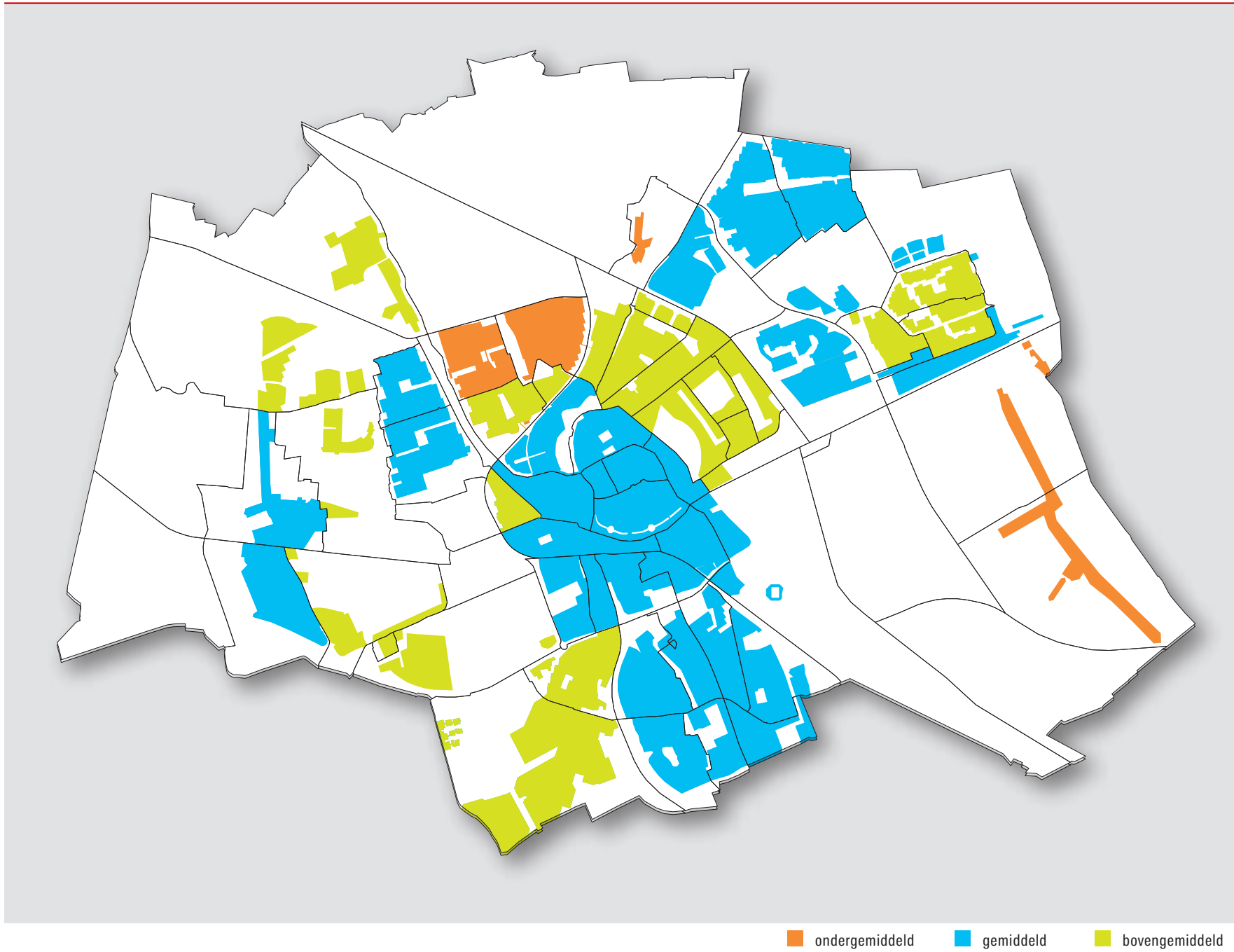

■ oordeel bewoners over ontwikkelingen wijken

In dit hoofdstuk brengen we het oordeel van bewoners over de ontwikkelingen van wijken en buurten in beeld. Deze elementen zijn opgenomen in het kaartje hierna:

- oordeel van bewoners over de ontwikkeling van hun buurt in het afgelopen jaar (vooruit en achteruit)
- verwachting van bewoners over de toekomst van hun buurt (vooruit en achteruit)

Figuur 5.1 Oordeel ontwikkelingen

Stad ontwikkelt gemiddeld constant door

Het oordeel van stadgers over de ontwikkeling van hun buurt en de verwachtingen voor de toekomst zijn voor de stad als geheel door de jaren heen redelijk constant geweest.

In 2004 en 2006 waren er duidelijk meer inwoners die vonden dat hun buurt erop vooruit was gegaan dan in andere jaren. Tussen 2002 en 2006 zagen we een piek in de positieve toekomstverwachtingen. Dit lijkt verband te houden met de inmiddels uitvoerde wijkvernieuwingsprogramma's.

Selwerd en Paddepoel(-noord) pessimistisch

In Selwerd en Paddepoel zien we veel pessimistisch gestemde bewoners als het gaat om de ontwikkelingen van de afgelopen tijd en de verwachtingen voor de toekomst. Veel bewoners hebben de buurt achteruit zien gaan en vrezen dat het nog erger zal worden.

Omdat de bewoners van Paddepoel-zuid juist heel positief over de ontwikkelingen van hun buurt oordelen, moet dit pessimisme vooral in Paddepoel-noord leven.

Angst voor achteruitgang in Vinkhuizen

Veel bewoners van Vinkhuizen en Vinkhuizen-zuid vinden dat hun buurt zich ten goede heeft ontwikkeld. Gemiddelde percentages zien de buurt in de toekomst nog verder verbeteren, maar veel bewoners vrezen achteruitgang.

Positieve ontwikkelingen in wijkvernieuwingswijken

In de Korrewegwijk/De Hoogte, de Oosterparkwijk, Lewenburg, Tuinwijk en Paddepoel-zuid zijn veel bewoners positief over de ontwikkelingen van de afgelopen tijd én optimistisch over de toekomst van hun buurt. In deze wijken zijn weinig tot gemiddelde percentages die vinden dat de buurt erop achteruit is gegaan het laatste jaar. We zien hierin de extra inspanningen terug van corporaties en gemeente in deze buurten.

In de Grunobuurt verwachten de bewoners verbetering van hun buurt in de toekomst. Momenteel worden in bijna de helft van deze buurt nieuwe woningen gebouwd.

Gemiddelde oordelen ontwikkelingen Beijum, Centrum en Oud-zuid

De wijk Beijum scoort qua ontwikkelingen rond het gemiddelde. Hoewel met name Beijum-oost nog wel een duwtje in de rug kan gebruiken, zien we dat het percentage bewoners dat vindt dat de buurt erop vooruit is gegaan lager is dan voorheen. Bovendien is de stemming over de toekomst van de buurt niet optimistisch maar gemiddeld.

In de wijken Centrum en Oud-zuid met de Grunobuurt hebben weinig mensen verbeteringen gezien de afgelopen tijd. Er zijn ook weinig Centrubewoners die verwachten dat de buurt zal verslechteren.

Stabiliteit in goed leefbare wijken

De wijken Oranjewijk/Schilderswijk en Nieuw-zuid corporatief scoren op alle ontwikkelingselementen rond het gemiddelde. In Kostverloren zijn veel bewoners positief en weinig negatief over de ontwikkelingen die zich hebben voltrokken. In Corpus den Hoorn, waar het al goed gaat, zien veel bewoners in de toekomst nog meer verbeteren in hun buurt.

In Nieuw-west zien we een bovengemiddelde score voor ontwikkelingen. Dit komt doordat weinig bewoners vinden dat de buurt erop achteruit is gegaan en weinigen verwachten dat de buurt in de toekomst achteruit zal gaan.

In de wijken Nieuw-zuid particulier, Nieuw-oost, Hoogkerk/de dorpen en hun buurten hebben weinig mensen verbetering van hun woonbuurt gezien en zij verwachten dit ook niet. Nieuw-oost en vooral Nieuw-zuid particulier tellen ook weinig pessimisten, in Hoogkerk/de dorpen is dat gemiddeld. Men vindt in deze wijken dat de buurt gelijk is gebleven en verwacht dat het ook zo zal blijven. Gezien de stabiele positieve stand van zaken blijft het in deze wijken dus plezierig en veilig wonen.

60

■ buurten en wijken stuk voor stuk

Dit hoofdstuk beschrijft per wijk kort hoe leefbaarheid en veiligheid zich hebben ontwikkeld. De wijken waarvoor we dit doen zijn de wijken in de stad die extra aandacht krijgen, de zogenaamde wijkvernieuwingswijken. Elk van deze wijken brengen we in beeld aan de hand van een tabel. Waar over veel jaren gegevens beschikbaar zijn, geven we alleen de jaren 2000, 2004, 2008 en 2010 weer. Meer cijfers zijn te vinden in bijlage A en op onze website <http://groningen.buurtmonitor.nl/>.

Tabel 6.1 Oosterparkwijk en Bloemenbuurt

	Oosterparkwijk				Stad	Bloemenbuurt
	2000	2004	2008	2010	2010	2010
Algeheel oordeel over de leefbaarheid						
Kwaliteit woonomgeving	7,2	7,3	7,3	7,0	7,5	6,7
Gehechtheid aan buurt (%)	66%	66%	55%	61%	68%	58%
Hier zijn geen problemen	0%	25%	18%	21%	21%	16%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')						
Kwaliteit woning	7,1	7,3	7,4	7,3	7,5	6,8
Groenvoorzieningen	76%	94%	87%	85%	84%	83%
Verloederingscijfer	5,4	3,8	4,1	4,0	3,7	4,7
Schoonhouden woonomgeving (tevreden)	-	77%	66%	70%	68%	50%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')						
Sociale samenhang	5,9	5,9	5,8	5,7	5,9	5,6
Medeverantwoordelijk voor buurt (ja)	72%	76%	81%	86%	86%	82%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	0%	0%	74%	79%	80%	77%
Actief geweest in de buurt (ja)	18%	14%	17%	20%	22%	18%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen						
Speelmogelijkheden voor kinderen	58%	62%	67%	71%	66%	72%
Jongerenvoorzieningen	48%	51%	54%	50%	45%	51%
Ouderenvoorzieningen	48%	-	66%	60%	60%	65%
Winkelaanbod	85%	84%	87%	85%	90%	79%
Gebruik buurthuis (minstens 1x per jaar)	-	-	10%	13%	16%	15%
Aangiftecijfers						
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	-	6	9	11	7
Veiligheidsbeleving						
Onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	29%	26%	20%	22%	19%	23%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	16%	10%	13%	8%	6%	4%
Overlastcijfer	3,7	3,3	3,2	3,4	3,1	3,7
Drugsoverlast	19%	20%	11%	10%	7%	15%
Ontwikkeling						
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	15%	54%	33%	40%	27%	47%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	50%	61%	42%	51%	34%	55%

6.1 Oosterparkwijk/Bloemenbuurt

De Oosterparkwijk is een grote stadswijk die in het noordoosten grenst aan het centrum. De Oosterparkwijk is van oorsprong een volkswijk, gebouwd vanaf de jaren twintig van de vorige eeuw tot na de Tweede Wereldoorlog, die in de afgelopen jaren op veel plekken veranderingen heeft ondergaan. De wijkvernieuwing is in de Oosterparkwijk al in de jaren negentig van de vorige eeuw gestart en is nog steeds in volle gang. Voor het eerst is er in de monitor Leefbaarheid en Veiligheid apart aandacht voor de Bloemenbuurt. Het gaat hier om een kleine buurt in het hart van de wijk, met veel sociale woningbouw uit de twintiger en dertiger jaren. De Bloemenbuurt is afzonderlijk opgenomen in tabel 6.1.

Leefbaarheid in Oosterparkwijk ondergemiddeld, maar laatste jaren duidelijk verbeterd

Er zijn in de Oosterparkwijk verhoudingsgewijs weinig respondenten die rond leefbaarheid en veiligheid geen problemen ervaren. De hechting aan de buurt en de mate waarin men de buurt als prettig ervaart liggen onder het stadsgemiddelde. De wil om, wanneer zich de mogelijkheid daartoe voordoet, te verhuizen zien we in deze buurt vaker dan gemiddeld in de stad. Parkeren is voor de bewoners van de Bloemenbuurt het belangrijkste probleem dat moet worden aangepakt. In de Oosterparkwijk worden verslavingsproblemen, werkloosheid en schulden vaker dan gemiddeld genoemd. In de Bloemenbuurt komen daar nog bij het onderhoud en schoonhouden van de buurt, de staat van onderhoud en gedrag van buurtgenoten.

Fysiek oude, enigszins verloederde buurt met behoefte aan onderhoud

De verloedering in de Oosterparkwijk ligt iets boven het stedelijk gemiddelde. Wel is er de laatste jaren sprake van een stabiele situatie. Het onderhoud van groen ligt boven en dat van grijs rond het stedelijk

gemiddelde. Sinds 2008 is er sprake van een lichte toename in de waardering voor het schoonhouden van de wijk.

Sociale leefomgeving scoort gemiddeld

De score voor de sociale samenhang in de wijk ligt iets onder het stadsgemiddelde maar hoger dan in een aantal andere oude buurten. Het vertrouwen dat de burens een oogje in het zeil houden bij afwezigheid is lager dan gemiddeld in de stad.

Voorzieningen gemiddeld tot lager gewaardeerd

Een aantal voorzieningen in de wijk wordt lager beoordeeld dan gemiddeld in de stad. Dit geldt voor de winkels en het basisonderwijs. De speelvoorzieningen worden wel als goed beoordeeld.

Onveiligheid; vooral veel overlast

De ervaring van onveiligheid is in de Oosterparkwijk aan de hoge kant, met een toename sinds 2008. De scores voor bedreigende voorvallen en overlast zijn hoog. Overlast van omwonenden en geluidsoverlast scoren aan de hoge kant van het gemiddelde en zijn in de Bloemenbuurt duidelijk bovengemiddeld.

Ontwikkelingen gunstig

In de Oosterparkwijk is een gunstige ontwikkeling waar te nemen van de toekomstverwachting die wijkbewoners hebben. Ook vindt een groeiende groep dat de wijk er in de afgelopen jaren op vooruit is gegaan. Ook voor de Bloemenbuurt hebben we hierover hoge percentages vastgesteld.

Tabel 6.2 Korrewegwijk/Indische buurt

	Korrewegwijk 2010	Stad 2010	Indische buurt			
			2000	2004	2008	2010
Algeheel oordeel over de leefbaarheid						
kwaliteit woonomgeving	6,6	7,5	6,5	6,6	6,6	6,2
gehecht aan buurt	56%	68%	54%	71%	57%	57%
hier zijn geen problemen	17%	21%	-	20%	9%	14%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')						
kwaliteit woning	7,0	7,5	7,0	6,9	6,9	6,9
groenvoorzieningen (tevreden)	81%	84%	76%	88%	86%	83%
verloederingscijfer	3,9	3,7	5,1	4,2	4,7	4,2
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	62%	68%	-	65%	52%	59%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')						
sociale samenhang	5,1	5,9	5,2	5,3	5,0	5,0
medeverantwoordelijk voor buurt	81%	86%	75%	86%	81%	77%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	73%	80%	-	-	70%	74%
actief geweest in de buurt	20%	22%	16%	13%	18%	20%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen						
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	66%	66%	53%	68%	74%	71%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	52%	45%	38%	39%	46%	41%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	60%	60%	68%	-	71%	62%
winkelaanbod (tevreden)	98%	90%	97%	97%	97%	95%
gebruik buurthuis (≥ 1x per jaar)	13%	16%	-	-	14%	15%
Aangiftecijfers						
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	11	11	-	-	23	11
Veiligheidsbeleving						
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	25%	19%	41%	22%	30%	30%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	12%	6%	13%	10%	16%	11%
overlastcijfer	4,0	3,1	3,9	4,0	4,8	4,0
drugsoverlast	19%	7%	24%	24%	20%	22%
Ontwikkelingen						
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	35%	27%	60%	59%	32%	39%
toekomstverwachting (vooruit)	41%	34%	52%	62%	51%	45%

6.2 Korrewegwijk/Indische buurt

De Korrewegwijk is een grote wijk ten noorden van het centrum, die rond de Tweede Wereldoorlog is gebouwd. Hier staan vooral veel boven- en benedenwoningen. Voorzieningen zijn ruimschoots aanwezig.

De 14.000 wijkbewoners zijn voor een groot deel jonge mensen die alleen wonen. Ook zijn er relatief veel eenoudergezinnen.

In de Korrewegwijk vormt de Indische buurt een aandachtsgebied, want het is één van de krachtwijken in de stad. Om die reden is voor de Indische buurt een aparte tabel opgenomen. Over het algemeen komen de resultaten voor de Indische buurt sterk overeen met de resultaten voor de Korrewegwijk.

Leefbaarheid onder stadsgemiddelde

De scores op de kwaliteit van de woonomgeving en de gehechtheid aan de buurt zijn onder het stadsgemiddelde. Het percentage inwoners dat vindt dat de buurt weinig of geen problemen kent ligt onder het gemiddelde. In de Indische buurt is het nog net iets minder.

Geluidsoverlast en het schoonhouden van de wijk zijn voor de bewoners van de Korrewegwijk belangrijke problemen. Problemen die vaker dan gemiddeld worden genoemd zijn samenstelling van de bevolking, gedrag van buurtbewoners en verslavingsproblematiek.

Bewoners iets minder tevreden over fysieke omgeving dan stadgers

Over de fysieke woonomgeving van de Korrewegwijk zijn bewoners redelijk tevreden. De waardering van bomen, struiken en parken, de verloedering en het onderhoud van de omgeving is gemiddeld.

Minder te spreken zijn de bewoners over de kwaliteit van de woningen, de rommel op straat en het schoonhouden van de woonomgeving.

De Indische buurt kent een wat hogere mate van

verloedering, maar over de speelvoorzieningen is men hier dik tevreden.

Sociale samenhang ondergemiddeld

De sociale leefomgeving van een buurt meten we door inwoners bijvoorbeeld te vragen of ze wel eens een praatje maken met andere buurtbewoners, of ze zich (mede)verantwoordelijk voelen voor de buurt en of ze zelf ook actief zijn in de buurt. De wijk scoort hierop lager dan gemiddeld. Een gemiddeld percentage is actief geweest om de buurt te verbeteren.

Voorzieningen in de Korrewegwijk op orde

Met het aanbod van winkels voor het doen van de dagelijkse boodschappen zit het goed; maar liefst 98 procent van de ondervraagden is daarover tevreden. Over de overige voorzieningen zijn de inwoners in het algemeen tevreden (vergelijkbaar met het stadsgemiddelde). In de Indische buurt valt de positieve ontwikkeling op van de tevredenheid over de speelvoorzieningen voor kinderen.

Onveilige buurt met drugsoverlast

Een van de grotere problemen in de Korrewegwijk is duidelijk de ervaren onveiligheid in de buurt. Of het nu gaat om subjectieve onveiligheidsgevoelens, of de meer objectief vastgestelde maat van slachtoffer zijn van (poging tot) inbraak in de eigen woning, beide scores ongunstig. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de drugsoverlast in de buurt, deze is bijna drie keer zo hoog als gemiddeld in de stad. Ook geluidsoverlast en overlast van omwonenden komen hier veel voor.

Aan de meerjarencijfers van de Indische buurt kunnen we zien dat de veiligheidsbeleving wel een wat minder ernstig aanzien heeft gekregen.

Toekomstverwachting: rooskleurig

De Korrewegwijk zit duidelijk in de lift. Beduidend meer mensen dan gemiddeld vinden dat hun buurt

er het laatste jaar op vooruit is gegaan: 35 procent voor de wijk tegenover 27 procent gemiddeld. Daarboven denkt 41 procent dat de kwaliteit van wonen en leven in de buurt de komende jaren verder vooruit zal gaan. Ook dat is duidelijk meer dan het percentage voor de stad als geheel. In de Indische buurt zijn deze percentages nog iets hoger.

Tabel 6.3 De Hoogte

	2000	2004	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
kwaliteit woonomgeving	6,1	5,7	6,1	5,9	7,5
gehecht aan buurt	48%	46%	47%	47%	68%
hier zijn geen problemen	-	9%	10%	14%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
kwaliteit woning	7,1	6,9	6,8	6,9	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	77%	76%	73%	79%	84%
verloederingscijfer	5,0	4,5	5,4	4,3	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	-	57%	50%	52%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
sociale samenhang	4,9	4,9	4,8	4,9	5,9
medeverantwoordelijk buurt	68%	71%	75%	78%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	-	-	72%	71%	80%
actief geweest in de buurt	16%	18%	18%	15%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	57%	63%	76%	66%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	37%	45%	51%	48%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	50%	-	57%	51%	60%
winkelaanbod (tevreden)	92%	90%	91%	94%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	-	23%	12%	16%
Aangiftecijfers					
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	-	25	18	11
Veiligheidsbeleving					
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	47%	35%	31%	31%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	10%	12%	12%	6%	6%
overlastcijfer	4,5	4,7	4,5	4,1	3,1
drugsoverlast	47%	39%	36%	24%	7%
Ontwikkelingen					
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	34%	37%	30%	43%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	31%	47%	53%	52%	34%

6.3 De Hoogte

De Hoogte is een kleine buurt, waar de eerste corporatieve woningen van de stad zijn gebouwd. Een deel van de wijk is vlak na de Tweede Wereldoorlog gebouwd. Het woningbestand is relatief oud en bestaat voornamelijk uit huurhuizen in bezit bij woningbouwcorporaties. Onder de 3.000 wijkbewoners vinden we relatief veel kinderen uit eenoudergezinnen, mensen van niet-westerse allochtone herkomst en alleenwonenden.

Algemeen: laag niveau van leefbaarheid

Er zijn veel respondenten die een of meer problemen ervaren in hun buurt. Relatief veel bewoners geven aan te willen verhuizen als die mogelijkheid zich voordoet. Weinig bewoners geven aan gehecht te zijn aan de buurt. Geluidsoverlast noemen bewoners het meest als een belangrijk probleem voor de buurt. Heel lang is verslaving het belangrijkste probleem geweest en dit wordt hier ook nu nog veel vaker dan gemiddeld genoemd.

Fysiek: veel oudere woningen in de sociale huursector

Het oordeel over de kwaliteit van de woningen is in De Hoogte een van de laagste van de stad. De tevredenheid over de groenvoorzieningen is laag, maar wel toegenomen. De tevredenheid over het onderhoud van dit groen scoort gemiddeld, evenals het onderhoud van wegen, fietspaden en trottoirs. Lichtpunt is dat het totale cijfer voor verloedering is verbeterd, hoewel nog wel ondergemiddeld. Het aantal vernielingen is zelfs spectaculair gedaald; hier hoort De Hoogte inmiddels tot de buurten die het bovengemiddeld goed doen. Ook de hoeveelheid bekladdingen is over de jaren sterk gedaald.

De sociale leefomgeving kent problemen

Voor De Hoogte zijn negatieve scores te zien voor de sociale leefomgeving. De kwaliteit daarvan blijft laag. De sociale samenhang is nergens in de stad lager gemeten. Vragen over het gevoel van medeverantwoordelijkheid voor de buurt, het maken van een praatje, een oogje in het zeil houden bij afwezigheid van burens, behulpzaamheid ten opzichte van burens, contacten in de buurt, meedoen aan buurtactiviteiten, ze scoren allemaal lager dan in andere wijken.

Voorzieningen redelijk gunstig

Op het terrein van de voorzieningen staat de buurt er redelijk gunstig voor. De tevredenheid ligt voor vrijwel alle nagevraagde voorzieningen rond het gemiddelde stadsniveau. Als het gaat om de tevredenheid over de winkels en plekken om elkaar te kunnen ontmoeten scoort De Hoogte boven het stadsgemiddelde. Opmerkelijk is de sterke daling van het gebruik van het buurthuis.

Veiligheid niet al te best

Ook op het terrein van de veiligheid staat De Hoogte er niet goed voor. Nergens in de stad voelt men zich vaker onveilig in zijn buurt dan in De Hoogte. Ook de drugsoverlast is het hoogst van de stad, ofschoon die sterk is afgenomen. Verder is er veel overlast door geluid en omwonenden. Overlast door groepen jongeren daarentegen is in De Hoogte niet hoger dan gemiddeld in de stad.

Ontwikkelingen positief

De buurt scoort dus opvallend vaak ongunstig, maar de resultaten van 2010 vertonen op veel variabelen een positieve ontwikkeling. Bovendien zijn bewoners ook positief gestemd over de toekomst van de buurt.

Tabel 6.4 Kostverloren

	2006	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid				
kwaliteit woonomgeving	7,5	7,3	7,3	7,5
gehecht aan buurt	69%	57%	64%	68%
hier zijn geen problemen	38%	17%	24%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')				
kwaliteit woning	7,2	7,1	7,2	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	87%	86%	90%	84%
verloederingscijfer	2,9	3,8	3,8	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	81%	67%	70%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')				
sociale samenhang	6,0	5,7	5,7	5,9
medeverantwoordelijk buurt	78%	81%	82%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	-	-	74%	80%
actief geweest in de buurt	9%	-	19%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen				
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	74%	81%	78%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	31%	43%	38%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	62%	67%	58%	60%
winkelaanbod (tevreden)	77%	82%	77%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	-	17%	16%
Aangiftecijfers				
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	19	6	11
Veiligheidsbeleving				
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	14%	17%	14%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	3%	13%	6%	6%
overlastcijfer	2,5	3,7	3,2	3,1
drugsoverlast	2%	5%	7%	7%
Ontwikkelingen				
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	50%	41%	52%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	60%	50%	40%	34%

6.4 Kostverloren

Kostverloren is een kleine woonwijk, met ruim 2.000 inwoners. Aan de noordkant van de wijk staan kleinere oude woningen en verder zijn er veel lage, naoorlogse flats. Een deel van de wijk is de laatste jaren vernieuwd met duurdere eengezinswoningen en appartementen.

Kostverloren is een van oudsher rustige woonbuurt. Door veroudering van de woningen en de woningtypen is hier inmiddels sprake van een iets minder aantrekkelijk geworden segment van de markt. Starters en zeker studenten zullen hier nog goed kunnen en graag willen wonen. Relatief veel kinderen wonen in eenoudergezinnen. Ook zijn er veel alleenwonenden.

Voor voorzieningen is men vooral aangewezen op de nabijgelegen Schildersbuurt en het centrum. De toegang tot de ringweg en daarmee de ontsluiting van de buurt naar elders is goed.

Algemeen oordeel over leefbaarheid onder het gemiddelde

Over Kostverloren zijn gegevens beschikbaar van 2008 en 2010. De kwaliteit van de woonomgeving is volgens de respondenten in 2010 gelijk gebleven aan 2008, waarmee deze lager is dan het stadsgemiddelde. De gehechtheid van bewoners aan de buurt is toegenomen ten opzichte van 2008 en ligt nu rond het stadsgemiddelde. Bewoners van Kostverloren geven vaker dan gemiddeld aan dat er in hun buurt geen problemen zijn. De meest genoemde problemen zijn het onderhoud en het schoonhouden van de buurt, geluidsoverlast en de verkeerssituatie.

Fysiek: tevredenheid constant

De kwaliteit van de woning, groenvoorzieningen en het schoonhouden van de woonomgeving laten weinig veranderingen zien tussen 2008 en 2010. De bewoners beoordelen de kwaliteit van de woning lager dan de gemiddelde stadje. Het verloederingscijfer is nagenoeg gelijk aan het

stadsgemiddelde. Hondenpoep op straat is daarbij het meest voorkomend.

Sociale leefomgeving: net onder het stadsgemiddelde

Een ruime meerderheid voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt en ook hier scoort Kostverloren rond het stadsgemiddelde. Dit geldt ook voor het aandeel bewoners dat zegt dat zij actief zijn geweest in de buurt. Het percentage dat minstens tweemaal per maand een praatje maakt met iemand uit de buurt ligt onder het stedelijk gemiddelde.

Voorzieningen: speelvoorzieningen kinderen goed, verder ondergemiddeld

De speelvoorzieningen voor kinderen stemmen respondenten uit Kostverloren positiever dan de gemiddelde stadje. Over voorzieningen voor ouderen en jongeren is men iets minder tevreden. Het winkelaanbod wordt duidelijk lager gewaardeerd dan gemiddeld in de stad.

Veiligheid: afname onveiligheidsgevoelens en overlast

In 2010 zeggen minder respondenten uit Kostverloren dat zij zich wel eens onveilig voelen dan twee jaar daarvoor. Het aandeel respondenten dat zegt slachtoffer te zijn geweest van een (poging tot) woninginbraak is gehalveerd. Het aantal aangiften laat deze afname ook zien. Ook de ervaren overlast is verminderd.

Kostverloren positief over ontwikkeling en toekomst

De respondenten in Kostverloren zijn in 2010 nog meer dan in 2008 van oordeel dat hun buurt in het voorgaande jaar vooruit is gegaan. Het aandeel respondenten dat deze vooruitgang rapporteert ligt ruim boven het stadsgemiddelde.

Tabel 6.5 Grunobuurt

	2006	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid				
kwaliteit woonomgeving	7,3	7,2	7,3	7,5
gehecht aan buurt	63%	63%	57%	68%
hier zijn geen problemen	32%		18%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')				
kwaliteit woning	6,9	7,0	7,2	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	89%	88%	89%	84%
verloederingscijfer	2,5	3,1	3,0	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	80%	77%	64%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')				
sociale samenhang	5,9	5,3	5,3	5,9
medeverantwoordelijk buurt	85%	76%	80%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	-	-	64%	80%
actief geweest in de buurt	12%	-	15%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen				
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	61%	45%	42%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	44%	57%	49%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	83%	84%	68%	60%
winkelaanbod (tevreden)	84%	88%	88%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	-	11%	16%
Aangiftecijfers				
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	18	2	11
Veiligheidsbeleving				
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	14%	20%	14%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	6%	15%	4%	6%
overlastcijfer	3,1	3,5	3,0	3,1
drugsoverlast	2%	3%	1%	7%
Ontwikkelingen				
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	20%	20%	20%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	38%	36%	41%	34%

6.5 Grunobuurt

De Grunobuurt is een oudere buurt, waarvan het overgrote deel is gebouwd tussen beide wereldoorlogen. In deze kleine buurt vlak ten zuiden van de binnenstad wonen minder dan 2.000 mensen.

Er zijn ruwweg twee delen te onderscheiden in de buurt. Het oudste deel van tussen de wereldoorlogen ligt ten noorden van de Parkweg en wordt momenteel vernieuwd. Het was grotendeels corporatief bezit, nu worden het deels koopwoningen. Ten zuiden van de Parkweg zijn de woningen iets jonger dan in het noordelijke deel. Een klein deel is van na de Tweede Wereldoorlog en een hoger percentage van de woningen hier is in particulier bezit.

De buurt kent nauwelijks eigen voorzieningen, met uitzondering van de vensterschool en het buurthuis aan de Parkweg. Het Stadspark en het centrum liggen op loopafstand.

Oordeel leefbaarheid buurt beneden stadsgemiddelde

De Grunobuurt scoort ondergemiddeld op het oordeel over de woonomgeving. De gehechtheid aan de buurt is ook benedengemiddeld en afgenomen sinds 2008. Parkeren is voor de bewoners van de Grunobuurt een groot probleem. Dit was het ook al in 2008. Ook de staat van onderhoud van de wijk en de samenstelling van de bevolking worden veel genoemd als problemen.

Minder verloedering in de Grunobuurt

De kwaliteit van de woningen wordt door de inwoners van de Grunobuurt beoordeeld met een 7,2. Dit is iets lager dan het stadsgemiddelde. Het aandeel buurtbewoners dat tevreden is met de groenvoorzieningen is hoog ten opzichte van het stadsgemiddelde. Ook is er minder verloedering, met name bekladding van muren en vernielingen komen hier minder voor.

Weinig, maar toenemende binding met de buurt

De Grunobuurt scoort laag als het gaat om sociale samenhang en betrokkenheid bij de buurt. Dit uit zich bijvoorbeeld doordat weinig buurtbewoners aangeven regelmatig een praatje aan te gaan met buurtbewoners of actief te zijn in de buurt. Ook voelen minder bewoners zich verantwoordelijk voor de buurt dan elders. Positief is dat al deze scores zich in gunstige zin ontwikkelen ten opzichte van twee jaar geleden.

Speelmogelijkheden voor kinderen kunnen beter

Gemiddeld genomen vinden inwoners van de Grunobuurt dat het er matig is gesteld met de speelmogelijkheden voor kinderen. Twee jaar geleden was dit ook al het geval. De tevredenheid over de voorzieningen voor ouderen is in twee jaar tijd flink gedaald. Het aanbod van winkels wordt als goed beoordeeld.

Grunobuurt: veiligheidsbeleving sterk verbeterd

Het aandeel inwoners dat aangeeft in het afgelopen jaar geconfronteerd te zijn geweest met een (poging tot) inbraak in de woning is spectaculair gedaald van 15 naar 4 procent. Het aantal aangiften van diefstal uit woningen is ook gedaald. Het aandeel bewoners dat zegt zich wel eens onveilig te voelen is, wellicht mede hierdoor, ook behoorlijk gezakt van 20 naar 14 procent. De overlast (geluidsoverlast, overlast door jongeren of door omwonenden) is ook flink afgenomen. Drugsoverlast is zelfs vrijwel afwezig in de buurt. Voor al deze cijfers geldt: er is een flinke verbetering ten opzichte van twee jaar geleden en alle cijfers tekenen gunstig af tegen het stadsgemiddelde.

Optimistische toekomstverwachtingen

Aan de bewoners werd enerzijds gevraagd in hoeverre zij vinden dat hun buurt zich de afgelopen jaren positief heeft ontwikkeld en anderzijds wat hun verwachtingen daaromtrent met betrekking tot de toekomst zijn. Voor de Grunobuurt geldt dat 20 procent van de bewoners vindt dat hun buurt er de afgelopen jaren op vooruit is gegaan. Dat is lager dan het gemiddelde in de stad. Verder verwacht 41 procent van de bewoners dat de buurt er de komende tijd op vooruit gaat. Dat is dan weer hoger dan het stadsgemiddelde.

Tabel 6.6 Corpus den Hoorn

	2006	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid				
kwaliteit woonomgeving	7,3	7,9	7,6	7,5
gehecht aan buurt	74%	67%	70%	68%
hier zijn geen problemen	38%	26%	29%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')				
kwaliteit woning	7,3	7,4	7,6	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	85%	90%	88%	84%
verloederingscijfer	3,2	3,0	3,0	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	77%	71%	76%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')				
sociale samenhang	5,9	6,2	5,8	5,9
medeverantwoordelijk buurt	72%	84%	82%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	-	88%	87%	80%
actief geweest in de buurt	11%	13%	16%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen				
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	48%	42%	61%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	36%	44%	41%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	81%	85%	77%	60%
winkelaanbod (tevreden)	92%	96%	96%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	16%	17%	16%
Aangiftecijfers				
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	8	4	11
Veiligheidsbeleving				
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	17%	13%	17%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	3%	8%	2%	6%
overlastcijfer	2,3	1,9	2,1	3,1
drugsoverlast	2%	1%	0%	7%
Ontwikkelingen				
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	31%	60%	52%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	68%	62%	43%	34%

6.6 Corpus den Hoorn

Corpus den Hoorn is een grote wijk in het zuiden van de stad. In de afgelopen jaren is er een intensief wijkvernieuwingsprogramma uitgevoerd. De winkels zijn geconcentreerd rond het Overwinningsplein. Dit winkelcentrum bedient inmiddels ook de zuidelijke nieuwere wijken Hoornsemeer, Hoornsepark en de Piccardthof. Verder is er veel groen en water. De uitvalswegen A7 en A28 zijn gemakkelijk bereikbaar. Er zijn veel ouderenwoningen en woonvoorzieningen voor ouderen. De 5.000 wijkbewoners bestaan dan ook voor een relatief groot deel uit ouderen.

Algemeen oordeel: buurt kent weinig problemen

Over een aantal aspecten is men in Corpus den Hoorn duidelijk meer tevreden dan elders. Als resultaat van de wijkvernieuwing scoorde de buurt in 2008 beduidend hoger dan een aantal jaren eerder. Deze goede scores stabiliseren zich min of meer. Het algemeen oordeel over de leefbaarheid is er nu gemiddeld, vergelijkbaar met de stad als geheel. Vaker dan gemiddeld vinden bewoners dat de buurt weinig tot geen problemen kent. Het belangrijkste probleem voor de bewoners is de staat van onderhoud van de wijk, net als in 2006. De verkeersomstandigheden en eenzaamheid worden hier ook vaak genoemd als problemen.

Weinig verloedering

Op de kwaliteit van de woningen scoort Corpus den Hoorn gemiddeld. De kwaliteit van de groenvoorzieningen en het schoonhouden van de woonomgeving wordt iets positiever beoordeeld dan elders. Bovendien is er weinig sprake van verloedering. Het aantal aangiften van vernieling is sinds 2008 duidelijk afgenomen.

Meer tevredenheid over speelmogelijkheden voor kinderen

Twee jaar geleden viel op dat bewoners niet tevreden waren over de speelvoorzieningen voor kinderen. Nu is dat sterk verbeterd. De scores op dit onderdeel zijn voor Corpus den Hoorn vergelijkbaar met die van de stad. De tevredenheid over de voorzieningen voor ouderen is iets afgenomen, maar steekt gunstig af bij het stadsgemiddelde. Het winkelaanbod scoort onverminderd hoog.

In sociaal opzicht een gemiddelde wijk

Vrijwel even veel bewoners van Corpus den Hoorn zijn actief binnen de buurt en voelen zich verantwoordelijk voor de buurt als gemiddeld in de stad. Wel maken meer bewoners dan gemiddeld regelmatig een praatje met de burens.

Daling (pogingen tot) inbraken

Respondenten in Corpus den Hoorn voelen zich in 2010 vaker onveilig dan in 2008. Toch ligt dit percentage nog onder het stadsgemiddelde. Verheugend is de spectaculaire daling in het aantal meldingen van pogingen tot inbraak. Meldde in 2008 nog 8 procent een dergelijk incident, in 2010 is dit gedaald naar 2 procent. In het aantal aangiften zien we ook een daling.

Hoge verwachtingen over de ontwikkeling van de buurt

Veel bewoners van Corpus den Hoorn geven aan dat hun buurt erop vooruit is gegaan. Na Lewenborg-zuid bezet de buurt hierin zelfs een tweede plaats in de stad. Ook voor de toekomst is men over het verder verbeteren van de buurt positief gestemd: 43 procent van de bewoners verwacht dat de buurt er verder op vooruit zal gaan. Voor de stad als geheel is dit 34 procent.

Tabel 6.7 De Wijert

	2006	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid				
kwaliteit woonomgeving	7,1	7,1	7,2	7,5
gehecht aan buurt	67%	60%	68%	68%
hier zijn geen problemen	28%	22%	28%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')				
kwaliteit woning	7,3	7,4	7,2	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	88%	88%	90%	84%
verloederingscijfer	3,6	4,6	4,4	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	75%	64%	71%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')				
sociale samenhang	5,5	5,6	5,4	5,9
medeverantwoordelijk buurt	75%	85%	84%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	-	80%	82%	80%
actief geweest in de buurt	12%	20%	17%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen				
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	68%	73%	64%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	36%	51%	41%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	81%	84%	70%	60%
winkelaanbod (tevreden)	99%	98%	97%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	20%	19%	16%
Aangiftecijfers				
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	3	7	11
Veiligheidsbeleving				
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	21%	18%	21%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	2%	9%	4%	6%
overlastcijfer	3,1	3,5	3,5	3,1
drugsoverlast	11%	10%	10%	7%
Ontwikkelingen				
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	32%	35%	34%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	60%	48%	35%	34%

6.7 De Wijert

De Wijert is een redelijk grote wijk met twee wijkdelen. In deze wijkrapportage laten we het nieuwere deel van de wijk, De Wijert-zuid, buiten beschouwing. Elders in het rapport vermelden we wel resultaten over De Wijert in zijn geheel, dat we De Wijert+zuid noemen, en het gebied Nieuw-zuid particulier, waartoe De Wijert-zuid behoort.

De Wijert is een typische jaren-zestigbuurt die voor een zeer groot deel bestaat uit blokken corporatieve portiekwoningen gebouwd in zogenaamde stempelbouw. Het laatste decennium is een aantal blokken bejaardenwoningen vervangen door nieuwe eengezinswoningen en appartementen, zowel koop als huur.

Er is een winkelcentrum en een behoorlijk aantal voorzieningen voor onderwijs, sport en sociaal-culturele activiteiten. Een mooi en bijzonder openluchtzwembad (een jong monument) ligt zeer dichtbij.

Relatief veel van de 4.800 wijkbewoners zijn boven de 65 jaar. Veel kinderen in De Wijert wonen in een eenoudergezin. Verder wonen hier relatief veel mensen van niet-westerse komaf.

Algeheel oordeel nu rond gemiddelde

De Wijert scoorde in het verleden op het algehele oordeel over de leefbaarheid nog wel eens onder het stadsgemiddelde. In 2010 scoort de buurt rond het stadsgemiddelde. Het aandeel personen dat aangeeft in De Wijert geen noemenswaardige problemen op te merken is zelfs beduidend groter dan in de rest van de stad. De gehechtheid aan de buurt is de laatste twee jaar toegenomen. Het onderhoud en schoonhouden van de wijk is het belangrijkste probleem en wordt in De Wijert door een even hoog percentage bewoners genoemd als gemiddeld in de stad. Het gedrag van buurtgenoten wordt hier vaker als een belangrijk probleem gezien dan gemiddeld in de stad.

Divers oordeel over fysieke aspecten van de buurt

De fysieke aspecten van De Wijert oogsten verschillende maten van waardering. De kwaliteit van de woningen wordt benedengemiddeld gewaardeerd. De groenvoorzieningen binnen de wijk worden goed gewaardeerd en over het schoonhouden van de wijk zijn de bewoners gemiddeld tevreden. Van verloedering, met name graffiti en vernielingen, hebben bewoners van De Wijert meer last dan gemiddeld.

Minder sociale samenhang, verder sociaal gemiddeld

De sociale samenhang in De Wijert is ondergemiddeld. Ook zijn minder bewoners bereid een zieke of gehandicapte buurtgenoot te helpen. Dat heeft mogelijk te maken met de hoge leeftijd van veel buurtbewoners. Verder ligt de sociale kant van De Wijert rond het stadsgemiddelde.

Voorzieningen gemiddeld, voor ouderen goed

De tevredenheid van inwoners van De Wijert over voorzieningen voor kinderen en jongeren is sinds 2008 afgenomen, maar nog wel rond het gemiddelde. In de buurt wonen relatief veel ouderen; de voorzieningen voor deze groep bewoners worden positief beoordeeld. De bewoners hebben ook grote waardering voor het aanbod aan winkels voor de dagelijkse boodschappen.

Iets meer overlast dan elders in de stad

In De Wijert ervaren de bewoners iets meer overlast dan gemiddeld in de stad. Zowel geluidsoverlast, overlast door jongeren, als overlast door omwonenden scoort aan de hoge kant van het stedelijk gemiddelde.

Positief over de ontwikkelingen van de laatste jaren

Opnieuw vinden veel inwoners dat hun buurt erop vooruit is gegaan. De verwachtingen voor de toekomst liggen rond het gemiddelde.

Tabel 6.8 Lewenborg

	2000	2004	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
kwaliteit woonomgeving	7,1	7,2	7,2	7,3	7,5
gehecht aan buurt	71%	69%	66%	76%	68%
hier zijn geen problemen	0%	28%	15%	19%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
kwaliteit woning	7,4	7,6	7,6	7,8	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	87%	91%	89%	91%	84%
verloederingscijfer	6,5	4,2	5,7	5,5	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	-	70%	57%	60%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
sociale samenhang	6,0	6,3	6,0	6,1	5,9
medeverantwoordelijk buurt	84%	78%	87%	88%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	0%	0%	88%	93%	80%
actief geweest in de buurt	21%	20%	24%	34%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	63%	68%	62%	64%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	40%	41%	37%	34%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	60%	-	71%	65%	60%
winkelaanbod (tevreden)	95%	94%	62%	95%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	-	23%	24%	16%
Aangiftecijfers					
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	-	19	11	11
Veiligheidsbeleving					
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	31%	21%	16%	18%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	12%	4%	9%	4%	6%
overlastcijfer	3,7	3,0	3,6	3,2	3,1
drugsoverlast	9%	7%	5%	6%	7%
Ontwikkelingen					
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	38%	36%	29%	52%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	53%	56%	49%	50%	34%

6.8 Lewenborg

Lewenborg is een grote wijk in het noordoosten van de stad. De wijk is gebouwd in de jaren zeventig van de vorige eeuw. In de loop van de jaren zijn enkele van de weinige hoge flatgebouwen gesloopt. Om Lewenborg aantrekkelijk en op niveau te houden, is een aantal jaren geleden de wijkvernieuwing gestart. Hart van de wijk is het gerenoveerde winkelcentrum met het wijkcentrum Het Dok en een nieuwe sporthal. De wijk is met fiets, auto en bus goed bereikbaar. In de wijk wonen veel kinderen in de basisschoolleeftijd. Een relatief groot deel daarvan woont in een eenoudergezin. Verder zijn relatief veel wijkbewoners van niet-westerse herkomst. Lewenborg-zuid is ook afzonderlijk gemeten. De uitkomsten lijken sterk op die van Lewenborg als geheel. Elders in deze rapportage en op <http://groningen.buurtmonitor.nl/> zijn de gegevens vermeld.

Algemeen: iets onder het gemiddelde

De algehele leefbaarheid in Lewenborg scoort rond het gemiddelde, waarbij vooral de verbetering ten opzichte van 2008 opvalt. In 2010 en eerdere jaren noemen de bewoners het onderhoud en schoonhouden van de buurt het meest belangrijke probleem. Ook problemen die verband houden met jongeren worden vaak aangegeven.

Fysiek: veel verloedering en te weinig onderhoud

De score voor de fysieke aspecten van leefbaarheid is samen met de algemene score voor Lewenborg de enige score onder het stadsgemiddelde. Verloedering en ontevredenheid over het onderhoud van de buurt zijn hiervan de oorzaken. Lewenborg heeft de twijfelachtige eer het hoogst van de stad te scoren op verloedering en de component vernielingen daarin. Alle elementen van verloedering komen hier vaak voor, zeggen veel bewoners.

Het onderhoud van groen, speelmogelijkheden en trottoirs en het schoonhouden van de omgeving kunnen maar weinig inwoners van Lewenborg bekoren. Eerder was hier meer tevredenheid over, vooral in Lewenborg-zuid. Er zijn wel veel bewoners tevreden over het groen in de buurt en de kwaliteit van de woningen scoort aan de hoge kant rond het gemiddelde.

Sociaal: actief en vaak een praatje met buurtgenoten

Veel bewoners in Lewenborg zijn in actie gekomen om de buurt te verbeteren. Dit percentage is met 34 procent het hoogste van alle wijken in de stad, het gemiddelde ligt op 22 procent. In Lewenborg-zuid is dit percentage gemiddeld. Verder maken de inwoners van Lewenborg regelmatig een praatje met elkaar. De overige scores voor buurtcontacten en sociale samenhang liggen rond het stedelijk gemiddelde. Ook voelen evenveel bewoners van Lewenborg zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid van de buurt als gemiddeld in de stad.

Voorzieningen: dik in orde

Over het merendeel van de nagevraagde voorzieningen zijn veel bewoners van Lewenborg tevreden. Met het gereedkomen van de verbouwingen aan het winkelcentrum in de wijk is de tevredenheid over de winkels voor dagelijkse boodschappen terug op het oude hoge niveau. Het buurthuis wordt door veel buurtbewoners benut. Over de jongerenvoorzieningen zijn de Lewenborgers zeer ontevreden; de score hiervoor is een van de laagste in de stad.

Veiligheid verbeterd, nog wel overlast door jongeren

Bij de scores voor veiligheidsbeleving in de buurt zien we opnieuw een reeks gemiddelde waarden voor Lewenborg. Er is hierop één uitzondering: veel

bewoners geven aan dat overlast door groepen jongeren vaak voorkomt.

Verbeteringen zijn dat er veel minder slachtoffers van inbraak zijn dan in 2008 en dat er veel minder geluidsoverlast wordt ervaren.

De totale overlastscore is afgenomen van hoog naar gemiddeld. Het percentage bewoners dat aangeeft dat er vaak drugsgerelateerde overlast voorkomt ligt stabiel rond het stadsgemiddelde.

Ontwikkelingen: het gaat de goede kant op

Wijkbewoners zijn erg tevreden over de verbeteringen die ze in hun buurt waarnemen en denken dat de buurt er de komende jaren alleen maar op vooruit zal gaan. In Lewenborg-zuid is dit nog sterker te zien. De scores in Lewenborg behoren tot de hogere in de stad.

Tabel 6.9 Beijum

	2000	2004	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
kwaliteit woonomgeving	7,0	6,9	7,3	7,1	7,5
gehecht aan buurt	57%	64%	62%	64%	68%
hier zijn geen problemen	-	28%	17%	17%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
kwaliteit woning	7,2	7,5	7,6	7,6	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	88%	94%	94%	90%	84%
verloederingscijfer	5,7	4,2	5,5	4,8	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	-	66%	69%	55%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
sociale samenhang	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
medeverantwoordelijk buurt	89%	90%	87%	87%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	-	-	84%	85%	80%
actief geweest in de buurt	27%	21%	26%	29%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	80%	74%	76%	74%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	59%	42%	59%	43%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	56%	-	63%	48%	60%
winkelaanbod (tevreden)	75%	92%	92%	95%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	-	21%	20%	16%
Aangiftecijfers					
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	-	-	9	9
Veiligheidsbeleving					
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	37%	27%	22%	22%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	11%	10%	14%	5%	6%
overlastcijfer	4	3,5	4,1	3,5	3,1
drugsoverlast	12%	13%	8%	6%	7%
Ontwikkelingen					
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	38%	41%	39%	28%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	47%	42%	35%	30%	34%

6.9 Beijum

Beijum is een van de grootste wijken van de stad en is in de vroege jaren tachtig gebouwd. De wijk heeft geen hoogbouw en beschikt over relatief veel water en groen. Fietsverkeer en autoverkeer is er grotendeels gescheiden. De woningvoorraad is een mix van koopwoningen en huurwoningen. De huurwoningen zijn voor een belangrijk deel in het bezit van woningcorporaties. Beijum heeft twee winkelcentra, in het westelijk en oostelijk deel van de wijk.

De wijk huisvest veel gezinnen met kinderen en gezinnen van allochtone afkomst. Het is daarmee bij uitstek de multiculturele wijk van Groningen. Beijum-oost is ook afzonderlijk gemeten. De uitkomsten lijken sterk op die van Beijum als geheel. Elders in deze rapportage en op <http://groningen.buurtmonitor.nl/> staan de gegevens vermeld.

Algemeen: leefbaarheid iets ondergemiddeld

In algemene zin scoort de leefbaarheid in Beijum op onderdelen iets onder het stedelijk gemiddelde. De verhuiscapaciteit is nog groot, hoewel dit percentage in de afgelopen jaren aanzienlijk is gedaald.

Onderhoud en schoonhouden van de buurt zien de meeste bewoners als een belangrijk probleem. In vorige jaren stonden problemen in verband met jongeren bovenaan de lijst. Deze worden in 2010 nog wel vaker dan gemiddeld genoemd, maar het percentage is behoorlijk gedaald.

Fysiek: divers beeld

Beijum is een groene wijk en dit is een van de aspecten die door wijkbewoners hoog worden gewaardeerd.

Het is zaak deze groene wijk schoon en heel te houden. Vooral op dit punt is er een aantal items te benoemen waarop de buurt het minder goed doet. Al een aantal metingen is er sprake van een relatief hoog cijfer voor verloedering. De tevredenheid over

het schoonhouden van de woonomgeving daalt. Rommel op straat, bekladding, vernielingen in de openbare ruimte en de hoeveelheid hondenpoep scoren hoger dan gemiddeld in de stad. De tevredenheid over het onderhoud van de trottoirs, het groen en de speelvoorzieningen is gedaald. Deze cijfers liggen nu onder het stadsgemiddelde. Ook de tevredenheid over het onderhoud van de fietspaden is laag en daalt snel.

Sociale leefomgeving net aan de goede kant

De items die het sociale leefklimaat en de sociale samenhang in de buurt bepalen scoren overwegend waarden die liggen rond het stadsgemiddelde of daar boven. De buurt scoort positiever op de mate waarin men actief is geweest voor de buurt en op het vertrouwen dat buurtgenoten toezicht houden op je huis bij jouw afwezigheid.

Prima voorzieningen, vooral voor kinderen

Met zijn voorzieningenniveau komt Beijum overwegend goed voor de dag. De speelmogelijkheden, de scholen en het Centrum voor jeugd en gezin scoren een (zeer) hoge tevredenheid. Over het onderhoud van de speelvoorzieningen is men echter in dalende mate tevreden; deze is gezakt van 71 naar 58 procent. De tevredenheid over de winkelvoorzieningen is hoog en over de jaren gestaag toegenomen. De tevredenheid over de voorzieningen voor ouderen is daarentegen sterk gedaald. Deze daling is trendmatig en geldt voor de gehele stad, maar Beijum scoort met 48 procent laag ten opzichte van de stad (60 procent).

Veel overlast door groepen jongeren

Op het gebied van de veiligheid in de buurt liggen de scores voor de meeste indicatoren ongunstiger dan het stadsgemiddelde. In Beijum-oost liggen de cijfers voor gevoelens van onveiligheid, bedreigende voorvallen en vermogensdelicten

boven het stadsgemiddelde. Niettemin zijn deze scores in de meer recente metingen wel lager dan in eerdere metingen.

De overlastscores in de buurt liggen op of rond het niveau dat gemiddeld geldt in de stad. Uitzondering is overlast door groepen jongeren, die is in Beijum met 17 procent de hoogste van de stad.

Tabel 6.10 Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg

	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid		
kwaliteit woonomgeving	8,1	7,5
gehecht aan buurt	83%	68%
hier zijn geen problemen	18%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')		
kwaliteit woning	7,9	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	87%	84%
verloederingscijfer	3,4	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	68%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')		
sociale samenhang	6,9	5,9
medeverantwoordelijk buurt	89%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	92%	80%
actief geweest in de buurt	23%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen		
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	65%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	33%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	50%	60%
winkelaanbod (tevreden)	97%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	42%	16%
Veiligheidsbeleving		
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	8%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	1%	6%
overlastcijfer	2,1	3,1
drugsoverlast	0%	7%
Ontwikkelingen		
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	18%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	35%	34%

6.10 Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg

De buurt Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg heeft een divers karakter.

Er zijn gedeelten met oude dorpskarakteristieken met woningen uit meerdere bouwperiodes en er zijn gemengde zones met woningen en bedrijven. Ulgersmaborg is aanzienlijk later gebouwd dan Oosterhoogebrug.

De twee deelbuurten werden in de stedelijke wijkindeling los van elkaar ingedeeld.

Oosterhoogebrug behoort tot de verzamelwijk Hoogkerk/de dorpen, met de oude dorpskernen en plattelandsgebied. Ulgersmaborg maakt deel uit van de wijk Nieuw-oost. De gecombineerde buurt Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg is samengesteld om uitspraken te kunnen doen over het gehele gebied, waar deels wijkvernieuwing zal plaatsvinden. Omdat Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg in 2010 voor het eerst op deze wijze is onderzocht, zijn er geen meetgegevens van vorige jaren beschikbaar.

Met zo'n 4.000 inwoners is het een betrekkelijk kleine wijk. Er wonen veel gezinnen met kinderen en weinig mensen van buitenlandse herkomst.

Algemeen: gemengde buurt waar het goed wonen is

De buurtcombinatie scoort goed op vele items in de monitor. Een opvallend groot deel van de respondenten geeft aan dat ze prettig wonen in hun buurt en weinigen geven aan dat ze willen verhuizen zodra dat mogelijk is. Dit resulteert in een hoge score voor kwaliteit van de woonomgeving. Ook zegt een groot deel gehecht te zijn aan hun buurt. De bewoners van Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg noemen het openbaar vervoer het meest belangrijke probleem voor hun buurt; 27 procent, waar het stadsgemiddelde op 4 procent ligt.

Fysiek: waardering gemiddeld tot positief

De kwaliteit van de woningen wordt hoog gewaardeerd. Groen en onderhoud worden

gemiddeld gewaardeerd en ook verloedering scoort rond het stadsgemiddelde. Enige negatieve uitzonderingen hierop vormen het vaak voorkomen van vernielingen en de lage tevredenheid over het onderhoud van groen en trottoirs.

Sociale leefomgeving dik in orde

Deze buurtcombinatie heeft een kern in het oude dorp Oosterhoogebrug. Iets van de positieve traditionele dorpswaarden die we daar al jaren aantreffen, wordt nu gecombineerd met een aantal positieve aspecten van het wonen in redelijk recente en homogene buurten met veel koopwoningen. Dit zien we terug in de opvallend hoge waarden voor sociale samenhang en buurtcontacten.

Je medeverantwoordelijk voelen voor de buurt en betrokkenheid bij activiteiten in de buurt liggen rond het stedelijk gemiddelde.

Voorzieningen goed gewaardeerd, met stevige kanttekeningen

Ook voor het voorzieningenniveau is er een hoge waardering, met name voor het winkelaanbod, het basisonderwijs en de ontmoetingsplekken in de buurt. Geen buurt of wijk in de stad kent een hoger gebruik van het buurthuis.

Niettemin kan er veel verbeterd worden aan voorzieningen voor ouderen en jongeren. De tevredenheid over de jongerenvoorzieningen is in 2010 zelfs lager dan in welke buurt of wijk dan ook.

Dorpse veiligheid en homogeniteit in dorp en rustige koopbuurt

Traditioneel vinden we in de oude dorpskernen ruim bovengemiddelde scores voor veiligheid. Hetzelfde geldt voor de wijk Nieuw-oost waaronder Ulgersmaborg valt.

Het verbaast dan ook niet dat die lijn wordt doorgetrokken. De gevoelens van onveiligheid, dreiging en vermogensdelicten liggen in deze buurtcombinatie erg laag. De percentages

slachtoffers van inbraak en fietsendiefstal zijn de laagste in de stad. Ook overlast meldt men maar weinig, of het nu gaat om geluids-, drugsoverlast of overlast door omwonenden. De enige uitzondering is overlast door groepen jongeren.

Ontwikkeling buurt: afgelopen jaar stabiel

Al met al gaat het dus goed met deze buurten. Daarmee in lijn is het lage oordeel over de recente ontwikkeling van de buurt; 18 procent vindt dat de buurt erop vooruit is gegaan in het afgelopen jaar. De toekomstverwachtingen liggen rond het stadsgemiddelde.

Tabel 6.11 Selwerd

	2002	2006	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
kwaliteit woonomgeving	6,6	7,3	7,1	6,7	7,5
gehecht aan buurt	62%	72%	64%	64%	68%
hier zijn geen problemen	-	14%	15%	20%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
kwaliteit woning	7,2	7,4	7,1	7,4	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	85%	91%	88%	88%	84%
verloederingscijfer	3,5	3,4	4,2	4,1	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	69%	67%	59%	69%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
sociale samenhang	5,4	6,1	5,6	5,6	5,9
medeverantwoordelijk buurt	79%	80%	80%	82%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	-	-	80%	85%	80%
actief geweest in de buurt	-	12%	19%	19%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	52%	66%	72%	73%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	28%	34%	43%	45%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	85%	84%	88%	77%	60%
winkelaanbod (tevreden)	97%	99%	96%	98%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	-	20%	21%	16%
Aangiftecijfers					
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	-	13	38	11
Veiligheidsbeleving					
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	23%	19%	30%	22%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	9%	12%	13%	7%	6%
overlastcijfer	3,4	3,2	3,7	3,3	3,1
drugsoverlast	15%	21%	11%	15%	7%
Ontwikkelingen					
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	11%	19%	16%	15%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	19%	29%	23%	21%	34%

6.11 Selwerd

Selwerd is een typische jaren-zestigbuurt met rijtjeshuizen en flats die in een stempelstructuur zijn gebouwd. Van oorsprong was het een wijk gericht op het huisvesten van gezinnen en oudere bewoners. Aan de rand van de wijk vinden we meerdere studentenflats. De laatste jaren huisvest de wijk meer en meer huishoudens met een laag inkomen en is ook het aantal studenten aanzienlijk gestegen.

Selwerd is een complete wijk met een eigen winkelcentrum en vensterschool, die omgeven is door groengebieden en sportaccommodaties. In de vensterschool zijn meerdere wijkvoorzieningen gevestigd waaronder een zwembad, een bibliotheek, een Centrum voor jeugd en gezin en een jongerenaccommodatie-buurtcentrum. De buurt huisvest relatief veel ouderen. Verder zijn veel van de 6.200 wijkbewoners van niet-westerse herkomst en wonen er relatief veel eenoudergezinnen.

Algemeen: kwaliteit woonomgeving raakt achterop

De kwaliteit van de woonomgeving in Selwerd is naar het oordeel van de bewoners teruggelopen sinds 2008. De buurt is daarmee verder onder het stedelijk gemiddelde gezakt, een trend die al sinds 2004 te zien is. Gemiddelde percentages bewoners zijn gehecht aan de buurt en zeggen dat er geen belangrijke problemen in Selwerd zijn. Kijkend naar de problemen-top10 zien we dat de samenstelling van de bevolking volgens bijna een kwart van de Selwerders een belangrijk probleem is. In 2008 ging het deze kant al op. Het gaat hierbij zeker niet alleen om allochtonen, maar ook om een toenemende studentenbevolking in de eengezinswoningen in de wijk.

Fysieke leefomgeving gemiddeld

Over de fysieke aspecten van Selwerd zijn de bewoners ongeveer even tevreden als in het verleden, en dat is rond het stadsgemiddelde.

Alleen het onderhoud van de trottoirs stemt weinig Selwerders tot tevredenheid. Met het grote aandeel ouderen in de wijk is dit een aandachtspunt.

Sociale kant van Selwerd ook gemiddeld

Ook sociaal gezien behaalt Selwerd voornamelijk scores rond het stadsgemiddelde. Alleen de mate van sociale samenhang die de bewoners ervaren is iets kleiner dan gemiddeld. Maar de contacten met buurtgenoten, het gevoel van medeverantwoordelijkheid voor de buurt en het percentage bewoners dat daadwerkelijk actief is geweest voor de buurt zijn allemaal gemiddeld.

Voorzieningen: hoogste waardering stad voor winkels Selwerd

Over de voorzieningen in de buurt zijn de bewoners van Selwerd in het algemeen wel tevreden. Dit beeld kennen we uit het verleden. De voorzieningen voor ouderen worden opnieuw hoog gewaardeerd, al is de waardering wat lager dan in 2008 en eerder. Ook de tevredenheid over voorzieningen voor mensen met een beperking is groot en het winkelaanbod krijgt zelfs de hoogste waardering van de hele stad.

Veiligheidsbeleving minder gunstig

De beleving van veiligheid is in Selwerd wat minder positief. De buurtbewoners hebben het idee dat drugsoverlast, bedreigende voorvallen en vermogensdelicten vaak en bovendien steeds vaker in hun buurt voorkomen. Selwerd vormt daarmee een uitzondering op het stedelijke beeld, waar de ontwikkeling van veiligheid op vele fronten positief is. De cijfers voor overlast en het daadwerkelijk slachtoffer worden van een delict liggen rond het stedelijk gemiddelde.

Selwerders somber over ontwikkelingen

Over de toekomstige ontwikkeling van de wijk hebben de bewoners van Selwerd zorgwekkende opvattingen. Deze scores het laagste in de stad.

Slechts 21 procent van de bewoners denkt dat de wijk erop vooruit zal gaan, tegen 34 procent in de stad. Ook vindt maar 15 procent dat de wijk er in de afgelopen jaren op vooruit is gegaan, wederom de laagste score in de stad.

Tabel 6.12 Tuinwijk

	2000	2004	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
kwaliteit woonomgeving	6,0	6,0	6,7	7,3	7,5
gehecht aan buurt	44%	47%	53%	65%	68%
hier zijn geen problemen	-	15%	15%	22%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
kwaliteit woning	7,1	6,8	6,7	7,1	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	79%	81%	84%	85%	84%
verloederingscijfer	5,1	3,8	4,5	3,3	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	-	67%	66%	80%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
sociale samenhang	4,9	4,9	5,3	5,6	5,9
medeverantwoordelijk buurt	79%	76%	82%	86%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	-	-	65%	74%	80%
actief geweest in de buurt	8%	14%	20%	23%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	60%	58%	57%	53%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	24%	46%	45%	58%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	53%	-	63%	45%	60%
winkelaanbod (tevreden)	100%	99%	93%	94%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	-	15%	8%	16%
Aangiftecijfers					
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	-	8	12	11
Veiligheidsbeleving					
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	47%	33%	34%	16%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	16%	11%	10%	7%	6%
overlastcijfer	3,9	4,4	4,1	3,2	3,1
drugsoverlast	40%	22%	7%	8%	7%
Ontwikkelingen					
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	28%	51%	45%	65%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	38%	52%	58%	67%	34%

6.12 Tuinwijk

Tuinwijk is een kleine buurt waar de afgelopen jaren een grootschalige renovatie van corporatiewoningen heeft plaatsgevonden. Vele woningen zijn samengevoegd en als koopwoning op de markt gebracht. De eigendomsverhoudingen in de wijk zijn daarmee stevig veranderd.

In het algemeen vooruit gegaan

De Tuinwijk scoort veel beter op de kwaliteit van de woonomgeving dan in 2008, al is het nog iets onder het stadsgemiddelde. De bewoners van Tuinwijk geven nu even vaak als de gemiddelde stadjer aan gehecht te zijn aan hun buurt. In het verleden was dit sterk ondergemiddeld. Verder is het percentage dat vindt dat er geen belangrijke problemen in de buurt zijn behoorlijk toegenomen sinds 2008, van 15 naar 22 procent. Parkeren is nu probleem nummer één. Voorheen was dit altijd criminaliteit en vandalisme.

Fysiek: minder verloedering

De respondenten in de Tuinwijk rapporteren veel minder tekenen van verloedering dan twee jaar geleden. Scoorde de buurt toen nog beduidend slechter dan het stadsgemiddelde, nu gaat het beter dan gemiddeld. Half zoveel bewoners geven aan vaak vernielingen, graffiti en rommel op straat te zien. Er zijn ook minder aangiften van vernieling. Verder is de tevredenheid over het schoonhouden van de buurt toegenomen. De waardering voor het onderhoud van speelvoorzieningen en wegen is teruggelopen. De kwaliteit van de woningen wordt hoger gewaardeerd dan eerder, maar ligt toch nog iets onder het stadsgemiddelde.

Sociale leefomgeving: verder verbeterd, maar kan nog beter

De eerder ingezette verbetering van het sociaal leefklimaat in de Tuinwijk heeft verder doorgezet: de kwaliteit van de woonomgeving en de sociale samenhang worden hoger gewaardeerd, maar nog wel iets lager dan de stad als geheel. Het gevoel

medeverantwoordelijk te zijn voor de buurt is iets toegenomen en ligt nu rond het stadsgemiddelde.

Voorzieningen: voor jongeren goed, verder ondergemiddeld

De tevredenheid over de voorzieningen voor jongeren is in de Tuinwijk hoger dan ooit, en ligt ook boven het gemiddelde van de stad. Bij het basisonderwijs, voorzieningen voor ouderen en speelvoorzieningen zien we het tegendeel; de tevredenheid is teruggelopen en is nu duidelijk ondergemiddeld.

Van een buurthuis maken de bewoners van de Tuinwijk weinig gebruik. Het minst van alle wijken in de stad, met uitzondering van het Centrum. Toch vindt het merendeel van de bewoners dat er voldoende plekken in de buurt zijn om elkaar te ontmoeten.

Veiligheid: onveiligheidsgevoelens en overlast sterk afgenomen

Bij deze meting voelden de bewoners van de Tuinwijk zich even veilig als de gemiddelde stadjer. De gevoelens van onveiligheid en de mate van overlast door jongeren zijn sterk afgenomen. Eerder gold dit al voor geluidsoverlast en overlast door omwonenden, zodat het niveau van overlast in Tuinwijk nu rond het stadsgemiddelde ligt.

Bewoners positiever over ontwikkelingen

Nog meer bewoners dan in 2008 zijn van mening dat de woonomgeving van de Tuinwijk er het afgelopen jaar op vooruit is gegaan. Ook de toekomstverwachting van bewoners voor hun buurt is nog optimistischer. Beide percentages zijn veruit de hoogste van alle wijken.

Tabel 6.13 Paddepoel/Paddepoel-zuid

	Paddepoel 2010	Stad 2010	Paddepoel (-noord en -zuid)			
			2000	2004	2008	2010
Algeheel oordeel over de leefbaarheid						
kwaliteit woonomgeving	7,1	7,5	6,9	6,3	7,0	6,6
gehecht aan buurt	57%	68%	82%	60%	59%	55%
hier zijn geen problemen	26%	21%	-	18%	20%	20%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')						
kwaliteit woning	7,6	7,5	6,7	6,9	7,2	7,6
groenvoorzieningen (tevreden)	90%	84%	78%	87%	84%	86%
verloederingscijfer	3,4	3,7	5,4	3,8	3,8	3,9
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	75%	68%	-	58%	74%	71%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')						
sociale samenhang	5,5	5,9	5,5	4,9	5,2	5,2
medeverantwoordelijk buurt	85%	86%	84%	72%	82%	81%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	83%	80%	-	-	80%	85%
actief geweest in de buurt	18%	22%	19%	17%	21%	20%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen						
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	70%	66%	51%	62%	55%	75%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	44%	45%	41%	56%	46%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	68%	60%	71%	-	74%	61%
winkelaanbod (tevreden)	91%	90%	97%	98%	83%	93%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	20%	16%	-	-	23%	20%
Aangiftecijfers						
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	10	11	-	-	10	18
Veiligheidsbeleving						
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	24%	19%	19%	31%	31%	30%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	8%	6%	3%	11%	7%	7%
overlastcijfer	2,9	3,1	3,9	4,1	3,6	3,4
drugsoverlast	9%	7%	22%	24%	13%	14%
Ontwikkelingen						
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	32%	27%	15%	28%	48%	48%
toekomstverwachting (vooruit)	37%	34%	40%	64%	66%	53%

6.13 Paddepoel/Paddepoel-zuid

Paddepoel is een grote wijk gebouwd in de jaren zestig en vroege jaren zeventig en is een typisch product van zijn tijd. Er werd vooral gebouwd op volume, functie en aantal. Rijtjeshuizen en flats gebouwd in stempels bepalen het straatbeeld. In het noorden van de wijk staan iets luxere huizen, waarvan steeds meer particulier bezit. Dit zijn vooral voormalige corporatiewoningen die een aantal jaren geleden zijn verkocht. In het midden van de wijk zijn veel huizen corporatief bezit en in Paddepoel-zuid is een stevig en omvangrijk wijkvernieuwingsprogramma uitgevoerd met voornamelijk nieuwe koopwoningen. De wijk heeft een groot winkelcentrum met een bovenwijken bereik. In Paddepoel wonen 9.000 mensen, onder wie relatief veel ouderen en niet-westerse allochtonen. In deze wijkrapportage beperken we ons vooral tot de uitkomsten voor Paddepoel-zuid.

Effecten wijkvernieuwing zichtbaar in tevredenheid fysieke omgeving

In de loop der jaren is de tevredenheid over eigenlijk alle gemeten aspecten van de fysieke omgeving flink toegenomen. Dit geldt voor de kwaliteit van de eigen woning, het aanwezige groen in de wijk en het schoonhouden van de wijk. Voor al deze aspecten geldt dat die tevredenheid nu iets hoger uitvalt dan het stadsgemiddelde. Ook zien de bewoners steeds minder tekenen die wijzen op verloedering van de buurt.

Tevredenheid over sociale leefomgeving gemiddeld

Al liggen de scores voor de sociale kant van Paddepoel-zuid rond het gemiddelde, de mate van sociale samenhang ligt daar nog altijd duidelijk onder.

Samenstelling bevolking belangrijkste probleem

De gehechtheid aan de buurt neemt in Paddepoel-zuid voor de derde opeenvolgende keer af en ligt nu onder het stedelijk gemiddelde. Ook de waardering voor de kwaliteit van de omgeving neemt af en ligt ruim beneden het cijfer voor de stad als geheel. De samenstelling van de bevolking vinden de meest bewoners een belangrijk probleem, net als in 2008 meer dan gemiddeld in de stad. Daarvoor werden problemen met jongeren het meest genoemd.

Inwoners Paddepoel tevreden over voorzieningen

De bewoners van Paddepoel-zuid zijn tevreden over de voorzieningen in de buurt. Het meest enthousiast zijn bewoners over het Centrum voor jeugd en gezin en de speelmogelijkheden voor hun kinderen. Daar is de afgelopen jaren dan ook behoorlijk geïnvesteerd. Het aandeel bewoners dat tevreden is over de speelvoorzieningen steeg de afgelopen twee jaar van 55 naar 75 procent.

Gevoelens van onveiligheid en drugsoverlast spelen nog een rol

Relatief veel bewoners geven aan zich wel eens onveilig te voelen in hun eigen buurt; 30 procent tegenover 19 procent van de stad. Drugsgelateerde overlast komt veel voor in de buurt: twee keer zoveel als gemiddeld in de stad. Wel is de overlast in het algemeen sinds 2004 behoorlijk gedaald. De percentages slachtoffers van inbraak, autodelicten, fietsendiefstal en geweldsdelicten liggen rond het Groninger gemiddelde. Het aantal aangiften van geweldsdelicten is gedaald, maar het aantal aangiften van diefstallen uit woningen en auto's is gestegen.

Zeer positieve beoordeling ontwikkeling in buurt

In het kader van de wijkvernieuwing is er in Paddepoel-zuid flink aan de weg getimmerd. De effecten daarvan zijn vooralsnog vooral meetbaar in de toenemende waardering van de fysieke aspecten in de buurt. Bijna de helft van de inwoners vindt dat de eigen wijk er de afgelopen jaren op vooruit is gegaan. In de stad als geheel is ruim een kwart die mening toegedaan. Ook een groot deel van de inwoners (53 procent) verwacht dat de buurt er de komende tijd nog verder op vooruit zal gaan.

Tabel 6.14 Vinkhuizen

	2000	2004	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
kwaliteit woonomgeving	6,6	6,9	6,8	6,8	7,5
gehecht aan buurt	62%	52%	58%	62%	68%
hier zijn geen problemen	0%	35%	17%	22%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
kwaliteit woning	7,3	7,7	7,4	7,4	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	70%	87%	82%	83%	84%
verloederingscijfer	5,6	4,5	5,2	4,8	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	-	71%	63%	65%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
sociale samenhang	5,4	5,5	5,5	5,5	5,9
medeverantwoordelijk buurt	66%	79%	78%	79%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	0%	0%	84%	87%	80%
actief geweest in de buurt	19%	13%	14%	16%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	36%	72%	66%	70%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	31%	43%	46%	47%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	46%	-	84%	82%	60%
winkelaanbod (tevreden)	78%	99%	97%	98%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	-	21%	22%	16%
Aangiftecijfers					
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	-	28	14	11
Veiligheidsbeleving					
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	35%	29%	25%	22%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	15%	8%	12%	3%	6%
overlastcijfer	4	4,0	4,3	3,6	3,1
drugsoverlast	15%	3%	6%	4%	7%
Ontwikkelingen					
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	30%	68%	47%	38%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	73%	61%	46%	30%	34%

6.14 Vinkhuizen

Vinkhuizen is een grote wijk die eind jaren zestig en begin jaren zeventig is gebouwd. Het stratenpatroon is opgebouwd rond rechte wegen en de wooncomplexen zijn in stempelstructuur gebouwd. Vanaf 2000 is er een zeer omvangrijk wijkvernieuwingprogramma in Vinkhuizen uitgevoerd. Zwaartepunt daarvan lag in Vinkhuizen-zuid. Deze buurt is ook afzonderlijk gemeten; gegevens zijn te vinden in bijlage A en op <http://groningen.buurtmonitor.nl/>. Vinkhuizen heeft zijn eigen winkelcentrum dat een aantal jaren geleden geheel is gerenoveerd. Verder zijn er in het kader van de wijkvernieuwing veel nieuwe voorzieningen gebouwd, waaronder de nieuwe vensterschool en een nieuw jongerencentrum. Daarnaast zijn meerdere voorzieningen gerenoveerd. Vinkhuizen heeft ongeveer 10.000 bewoners en telt veel gezinnen met kinderen, relatief veel allochtone gezinnen en veel oudere bewoners.

Algemeen: oordeel leefbaarheid onder het gemiddelde

Hoewel de bewoners van Vinkhuizen de kwaliteit van de woonomgeving in 2010 lager beoordelen dan de gemiddelde stad, is hun oordeel in de loop van de jaren wel positiever geworden. Duidelijk is wel dat de effecten van de wijkvernieuwing wat aan het afnemen zijn; dit blijkt uit het afnemen van de voorheen zeer hoge percentages wijkbewoners die vinden dat hun buurt erop vooruit is gegaan. Dit zien we vooral gebeuren in Vinkhuizen-zuid. De gehechtheid aan de buurt was in 2004 lager dan in 2000, maar werd nadien weer sterker. In 2010 hechten de bewoners van Vinkhuizen zich weer even sterk aan hun buurt als in 2000, iets onder het stadsgemiddelde. De bewoners van Vinkhuizen geven in 2010 even vaak als de gemiddelde stad aan dat er in hun buurt geen problemen zijn. De meest genoemde problemen zijn de samenstelling van de bevolking, het onderhoud en

het schoonhouden van de buurt, het gedrag van buurtgenoten en geluidsoverlast. De problemen met jongeren zijn de afgelopen jaren flink afgenomen.

Fysiek: lichte afname verloedering

De respondenten in Vinkhuizen rapporteren in 2010 een lichte vermindering van verloedering ten opzichte van twee jaar eerder. Niettemin blijft het verloederingscijfer in 2010 boven het stadsgemiddelde. Bewoners signaleren vooral hondenpoep op straat en vernielingen. In Vinkhuizen-zuid beoordelen de bewoners de kwaliteit van de woning en het onderhoud van de omgeving hoger dan in 2008.

Sociale leefomgeving: lichte verbetering

Ten opzichte van 2008 heeft in 2010 een lichte verbetering plaatsgevonden van het sociaal leefklimaat in Vinkhuizen. In Vinkhuizen-zuid daalde de sociale samenhang licht tussen 2000 en 2008. In 2010 neemt dit cijfer toe tot boven het niveau van 2000, en benadert daarmee het stadsgemiddelde. Ook het gevoel van medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt verbetert na 2008 zodanig dat het in 2010 bijna gelijk is aan het verantwoordelijkheidsgevoel van de gemiddelde stad. Vrijwel alle respondenten in Vinkhuizen maken minstens tweemaal per maand een praatje met iemand uit de buurt, terwijl een gemiddeld percentage actief is geweest in de buurt.

Ruime tevredenheid over voorzieningen

Op alle onderdelen rapporteren de respondenten in Vinkhuizen een bovengemiddelde tevredenheid. Met name over voorzieningen voor kinderen en ouderen en het winkelaanbod zijn veel bewoners tevreden. De tevredenheid over jongerenvoorzieningen neemt in de afgelopen tien jaar toe. Het gebruik van het buurthuis is hoger dan het stadsgemiddelde, vooral in Vinkhuizen-zuid.

Gevoelens van onveiligheid blijft aandachtspunt

In vergelijking met 2008 geven in 2010 meer respondenten uit Vinkhuizen-zuid aan dat ze zich wel eens onveilig voelen in hun eigen buurt. Dit geldt niet voor de gehele wijk, waar juist een lichte daling is te constateren. Mensen hebben vooral het idee dat vermogensdelicten vaak voorkomen. Deze cijfers liggen boven het stadsgemiddelde. Veel bewoners van Vinkhuizen-zuid zeggen slachtoffer te zijn geweest van gewelds- en/of autodelicten. Er is ook duidelijk meer aangifte gedaan van diefstallen uit auto's. Daar staat tegenover dat in 2010 aanzienlijk minder respondenten zeggen slachtoffer te zijn geweest van een (poging tot) inbraak in hun woning. Dit geldt voor de hele wijk. Drugsoverlast is in 2010 ook afgenomen.

Buurt positief over ontwikkeling

Veertig procent van de respondenten in Vinkhuizen vindt dat de buurt in het voorgaande jaar erop vooruit is gegaan. In vergelijking met de gemiddelde stad zijn de bewoners van Vinkhuizen aanzienlijk positiever over de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden in hun buurt. Over de vooruitgang van hun buurt in de komende jaren zijn de respondenten in vergelijking met 2008 minder positief geworden. De toekomstverwachting scoort nu rond het stadsgemiddelde.

Tabel 6.15 Hoogkerk

	2000	2004	2008	2010	Stad
Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
kwaliteit woonomgeving	7,7	7,6	7,7	7,5	7,5
gehecht aan buurt	83%	78%	71%	69%	68%
hier zijn geen problemen	-	37%	17%	25%	21%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
kwaliteit woning	7,6	7,5	7,6	7,7	7,5
groenvoorzieningen (tevreden)	79%	84%	82%	83%	84%
verloederingscijfer	5,8	3,9	4,6	3,9	3,7
schoonhouden woonomgeving (tevreden)	-	78%	72%	72%	68%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
sociale samenhang	7,0	7,0	6,9	6,4	5,9
medeverantwoordelijk buurt	92%	87%	83%	88%	86%
praatje met buurtgenoten (≥ 2x per maand)	-	-	89%	91%	80%
actief geweest in de buurt	17%	16%	17%	19%	22%
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
speelmogelijkheden voor kinderen (tevreden)	61%	71%	68%	61%	66%
jongerenvoorzieningen (tevreden)	20%	29%	33%	36%	45%
ouderenvoorzieningen (tevreden)	72%	-	78%	78%	60%
winkelaanbod (tevreden)	86%	95%	97%	94%	90%
gebruik buurthuis (≥1x per jaar)	-	-	22%	21%	16%
Aangiftecijfers					
diefstal uit woning/1000 woonruimtes	-	-	4	6	11
Veiligheidsbeleving					
onveiligheidsgevoelens in eigen buurt	13%	7%	6%	11%	19%
slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	3%	3%	5%	3%	6%
overlastcijfer	3,0	2,1	2,8	2,4	3,1
drugsoverlast	1%	3%	3%	0%	7%
Ontwikkelingen					
oordeel ontwikkeling laatste jaar (vooruit)	23%	45%	25%	23%	27%
toekomstverwachting (vooruit)	40%	49%	27%	27%	34%

6.15 Hoogkerk

Het dorp Hoogkerk ligt ten westen van de stad. Tot 1969 was Hoogkerk een zelfstandige gemeente. Na toevoeging aan de gemeente Groningen heeft Hoogkerk nog lang apart van de stad gelegen, maar de uitbreiding van de stad heeft het dorp inmiddels bereikt.

Hoogkerk wordt gekarakteriseerd door de suikerfabriek. Samen met de kartonfabriek De Halm geeft dit een industrieel karakter aan de omgeving. Hoogkerk heeft een Molukse gemeenschap. Verder wonen hier weinig mensen met een allochtone herkomst.

Algemeen: gemiddelde beoordeling leefbaarheid

De bewoners van Hoogkerk beoordelen de kwaliteit van de woonomgeving in 2010 iets lager dan in de voorgaande jaren. Niettemin is deze even hoog als het stadsgemiddelde. De gehechtheid aan de buurt loopt sinds 2000 terug, waarbij het percentage in 2010 het stadsgemiddelde benadert. Iets meer bewoners dan gemiddeld in de stad geven aan dat er geen problemen zijn in hun buurt. Het meest genoemde probleem is de verkeerssituatie in het dorp.

Fysiek: minder verloedering, onderhoud kan beter

De mate van verloedering in Hoogkerk is lager dan in 2008 en benadert nu het stadsgemiddelde. Vernieling komt volgens veel bewoners vaak voor, hoewel dit percentage sinds 2008 aanzienlijk is gedaald. De tevredenheid over het onderhoud van groen is in Hoogkerk sterk gedaald. Dit ligt nu onder het gemiddelde, net als de tevredenheid over het onderhoud van de trottoirs.

De kwaliteit van de woning en van de groenvoorzieningen blijven nagenoeg ongewijzigd rond het gemiddelde scoren. Ook andere onderhoudsscores liggen rond het gemiddelde (wegen, fietspaden, speelplaatsen en schoonhouden).

Bovengemiddeld sociaal leefklimaat

Hoogkerk behoort tot de buurten met de hoogste scores voor sociale samenhang. Toch valt hierin in 2010 een terugval te constateren ten opzichte van voorgaande jaren. Daarentegen neemt het gevoel van medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt wat toe. Vrijwel alle respondenten maken minstens tweemaal per maand een praatje met iemand uit de buurt en vertrouwen erop dat hun burens een oogje in het zeil houden als ze zelf langer van huis zijn. Zo'n 20 procent zegt actief te zijn geweest in de buurt.

Tevredenheid over voorzieningen, behalve over jongerenvoorzieningen

Het winkelaanbod in Hoogkerk en de voorzieningen voor ouderen zoals het STIP (Steun- en informatiepunt) leveren in 2010 een bovengemiddelde tevredenheid op bij de respondenten. Ook over het basisonderwijs, het consultatiebureau, voorzieningen voor mensen met beperkingen en de ontmoetingsplekken zijn velen in Hoogkerk (zeer) tevreden.

Over de speelvoorzieningen voor kinderen is een dalend aantal wijkbewoners tevreden. Het gebruik van het buurthuis ligt aan de hoge kant rond het stadsgemiddelde.

Men is nog altijd minder tevreden met voorzieningen voor jongeren dan de gemiddelde stad, maar die tevredenheid ligt wel hoger dan tien jaar geleden.

Weinig onveiligheidsgevoelens, overlast afgenomen

In vergelijking met 2008 verdubbelt het aandeel respondenten in Hoogkerk dat zich wel eens onveilig voelt. Toch blijft dit aandeel beperkt tot 11 procent van de respondenten, wat na Oosterhoogebrug/ Ulgermaborg het laagste percentage is van alle wijken in de stad. Daarnaast zien we een afname tussen 2008 en 2010 in het aantal respondenten dat

zegt slachtoffer te zijn geweest van een (poging tot) woninginbraak. De percentages slachtoffers liggen hier onder het stadsgemiddelde.

Ook de ervaren overlast vermindert. Drugsoverlast vindt men hier niet meer.

Ontwikkeling buurt: weinig vooruitgang

In 2008 en 2010 zijn de respondenten van Hoogkerk duidelijk minder positief over de ontwikkelingen van hun buurt dan eerder. Dit is een ontwikkeling die in de gehele stad te zien is. Het oordeel over de voorbije ontwikkelingen is ongeveer gelijk aan dat van de gemiddelde Stad. Qua toekomstverwachting scoort Hoogkerk minder dan het stadsgemiddelde. Ongeveer een kwart van de respondenten vindt dat hun buurt er de afgelopen jaren op vooruit is gegaan; voor de stad is dat bijna 10 procent meer.

A

■ bijlage kleurenoverzicht

Op de volgende bladzijden vindt u kleurenoverzichten voor alle wijken en de buurten. Hierin is voor allerlei elementen van leefbaarheid en veiligheid te zien of wijken en buurten beter of slechter scoren dan de stad als geheel.

Een vakje is oranje wanneer een wijkscore in negatieve zin significant¹ afwijkt van het stadsgemiddelde, en groen bij een duidelijk betere score. Een blauw vakje betekent dat een wijk of buurt statistisch gezien niet duidelijk afwijkt van het stedelijk gemiddelde. Dit heeft onder andere te maken met de omvang van de steekproeven.

Voor een juiste interpretatie van de overzichten is het belangrijk om te weten dat een oranje of groen gekleurd vakje alleen betekent dat met een behoorlijk grote mate van zekerheid kan worden gezegd dat het wijkgemiddelde afwijkt van het stadsgemiddelde. Het zegt niets over de omvang van het verschil, de relevantie van het verschil of over de ernst van een situatie. Als er genoeg personen zouden kunnen meedoen aan het onderzoek, dan zou het schema uiteindelijk bijna alleen maar oranje en groene vakjes hebben. De gevonden verschillen zouden dan immers ook in de werkelijkheid aanwezig zijn. Verder is het zo dat alles is gerelateerd aan het stadsgemiddelde. Wanneer een indicator hoog scoort voor de stad als geheel, hoeft een oranje vakje niet per definitie te betekenen dat de wijk het slecht doet. Andersom geldt dat bij een laag stadsgemiddelde een groen vakje niet hoeft te betekenen dat de situatie voor een wijk rooskleurig is. In de overzichten hebben we de onderzochte wijken en buurten

geordend op volgorde van de scores ten opzichte van de stad. Alle indicatoren tellen hierbij even zwaar. Bij de veertien oorspronkelijke wijken komt de Korrewegwijk/De Hoogte als eerste en Nieuw-zuid particulier als laatste. Voor de leefbaarheids- en veiligheidsindicatoren is een duidelijke overgang te zien van oranje naar blauw gevolgd door groen. De samenhang tussen de fysieke en sociale kanten van leefbaarheid en veiligheid is duidelijk waarneembaar. Ook valt direct op dat deze indicatoren geen relatie vertonen met de tevredenheid over de buurtvoorzieningen. In het blok 'tevredenheid over buurtvoorzieningen' is meer dan in de andere blokken sprake van een gevlekt patroon. De aanwezigheid van voorzieningen hangt vooral samen met de periode waarin een wijk is ontstaan en de toenmalige visie op de inrichting van wijken.

¹ Dit betekent dat er een grote kans (95 procent) is dat het gevonden verschil ook in de werkelijkheid een verschil is.

Tabel A.1 De 14 oorspronkelijke wijken

	Korrewegwijk/ De Hoogte	Centrum	Vinkhuizen	Paddepoel *	Oosterparkwijk	Beijum	Oud-zuid	Lewenburg	Oranjewijk/ Schilderswijk	Hoogkerk/de dorpen	Nieuw-zuid corporatief	Nieuw-oost	Nieuw-west	Nieuw-zuid particulier	stads stadsmiddelde	
Algemeen oordeel over de leefbaarheid																
Kwaliteit woonomgeving	6,6	7,6	6,8	6,8	7,0	7,1	7,7	7,3	8,0	7,7	7,7	7,9	8,1	8,5	7,5	
Prettige buurt	88%	93%	85%	88%	90%	88%	97%	92%	98%	94%	98%	98%	99%	99%	93%	
Verhuizen zodra mogelijk	20%	11%	20%	19%	13%	17%	8%	11%	7%	8%	11%	6%	4%	3%	12%	
Gehechtheid aan buurt (%)	55%	65%	62%	54%	61%	64%	65%	76%	76%	73%	74%	73%	79%	87%	68%	
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')																
Kwaliteit woning	7,1	7,3	7,4	7,3	7,3	7,6	7,4	7,8	7,4	7,7	7,5	8,1	8,4	8,2	7,5	
Koopwoningen (%)	34%	41%	35%	46%	42%	72%	65%	71%	67%	77%	61%	95%	95%	78%	61%	
Groenvoorziening	81%	69%	83%	89%	85%	90%	78%	91%	89%	81%	87%	89%	79%	92%	84%	
Verloederingscijfer	3,7	4,1	4,8	3,7	4,0	4,8	3,2	5,5	3,7	3,6	3,7	2,8	2,4	2,9	3,7	
Rommel op straat	30%	35%	33%	23%	29%	30%	21%	34%	21%	13%	26%	12%	8%	8%	24%	
Bekladding van muren/gebouwen	5%	13%	8%	5%	9%	5%	5%	12%	4%	4%	9%	2%	1%	2%	6%	
Vernielingen	10%	20%	37%	19%	22%	36%	11%	55%	10%	33%	20%	17%	16%	21%	21%	
Hondenpoep op straat	34%	28%	43%	30%	30%	41%	25%	47%	33%	29%	24%	19%	19%	25%	30%	
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')																
Cijfer sociale samenhang	5,3	5,2	5,5	5,3	5,7	5,9	5,9	6,1	6,0	6,7	6,0	6,5	7,0	6,7	5,9	
Medeverantwoordelijk buurt (j/n)	80%	81%	79%	83%	86%	87%	84%	88%	88%	87%	88%	89%	96%	93%	86%	
Actief geweest in de buurt (ja)	17%	17%	16%	19%	20%	29%	18%	34%	20%	25%	21%	22%	30%	29%	22%	
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen																
Speelmogelijkheden voor kinderen	69%	37%	70%	71%	71%	74%	55%	64%	67%	63%	63%	79%	71%	76%	66%	
Basisonderwijs	74%	67%	88%	81%	73%	90%	72%	92%	81%	86%	84%	79%	74%	88%	81%	
Jongerenvoorzieningen	50%	63%	47%	39%	50%	43%	46%	34%	52%	37%	40%	40%	39%	38%	45%	
Ouderenvoorzieningen	58%	52%	82%	70%	60%	48%	56%	65%	50%	70%	68%	48%	33%	55%	60%	
Winkelaanbod	97%	94%	98%	92%	85%	95%	85%	95%	88%	91%	98%	81%	63%	85%	90%	
Openbaar vervoer	90%	89%	90%	88%	81%	89%	80%	92%	89%	69%	87%	52%	67%	87%	84%	
Veiligheidsbeleving																
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	24%	31%	22%	25%	22%	22%	12%	18%	19%	12%	15%	10%	6%	11%	19%	
Dreiging	2,2	3,3	1,3	1,6	1,9	1,6	1,1	1,3	1,4	0,4	0,8	0,5	0,1	0,3	1,4	
Vermogensdelicten	4,2	4,7	3,9	3,8	3,7	3,4	3,6	3,1	3,8	1,8	2,7	2,8	1,3	2,2	3,3	
Perceptie inbraken	13%	9%	9%	14%	8%	10%	8%	5%	10%	2%	3%	7%	3%	7%	8%	
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	8%	12%	3%	6%	8%	5%	6%	4%	8%	4%	2%	9%	3%	2%	6%	
Overlastcijfer	3,9	4,4	3,6	3,1	3,4	3,5	3,1	3,2	3,3	2,2	2,6	2,0	1,5	2,0	3,1	
Overlast groepen jongeren	10%	16%	13%	6%	7%	17%	8%	11%	7%	4%	9%	6%	4%	4%	9%	
Overlast door omwonenden	16%	13%	15%	12%	14%	14%	9%	11%	12%	5%	8%	1%	2%	2%	10%	
Geluidsoverlast	30%	48%	24%	23%	29%	23%	22%	20%	28%	20%	15%	10%	12%	15%	24%	
Drugsoverlast	15%	18%	4%	13%	10%	6%	4%	6%	4%	0%	3%	2%	0%	1%	7%	
Oordelen ontwikkeling buurt																
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	36%	19%	38%	26%	40%	28%	19%	52%	24%	19%	29%	20%	24%	20%	27%	
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	48%	37%	30%	27%	51%	30%	33%	50%	30%	27%	34%	27%	30%	24%	34%	
Aanpak problemen belangrijk volgens bewoners																
Geen probleem	19%	15%	22%	25%	21%	17%	20%	19%	20%	23%	24%	20%	16%	29%	21%	
Onderhoud, schoonhouden buurt	21%	19%	17%	13%	15%	25%	22%	29%	15%	17%	22%	19%	8%	18%	19%	
Geluidsoverlast	17%	29%	14%	14%	17%	13%	15%	12%	22%	13%	11%	9%	13%	12%	16%	
Parkeerproblematiek	13%	23%	9%	6%	14%	19%	22%	10%	25%	8%	18%	9%	14%	13%	16%	
Verkeersproblemen	10%	12%	5%	7%	10%	10%	17%	9%	9%	22%	12%	15%	30%	18%	13%	
Criminaliteit, vandalisme	14%	22%	13%	17%	10%	15%	9%	15%	14%	8%	11%	12%	2%	3%	12%	
Jongerenproblematiek	11%	10%	9%	10%	6%	23%	5%	25%	6%	15%	8%	19%	15%	11%	11%	
Gedrag buurtgenoten	15%	8%	15%	11%	12%	10%	11%	9%	16%	7%	9%	5%	5%	3%	10%	
Staat van verlichting / trottoirs	10%	6%	8%	7%	8%	13%	11%	12%	7%	11%	13%	11%	5%	13%	10%	
Samenstelling bevolking (studenten, allochtonen)	12%	5%	19%	19%	11%	5%	14%	7%	15%	6%	6%	2%	0%	1%	9%	

- ondergemiddeld
- gemiddeld
- bovengemiddeld

* De oorspronkelijke GSB-wijk Paddepoel, inclusief Selwerd en Tuinwijk

Tabel A.2 De kleinere wijken

	De Hoogte	Indische buurt	Korrewegwijk	Bloemenbuurt	Beijum-oost	Paddepoel-zuid	Vinkhuizen-zuid	De Wijert	Paddepoel	Selwerd	Tuinwijk	Kostverloren	Grunobuurt	Lewenborg-zuid	De Wijert-zuid	Hoogkerk	Corpus den Hoorn	Oosterhoogbrug/ Ulgersmaborg	Hoornse wijken/ Piccardthof	stadsmiddelde	
Algeheel oordeel over de leefbaarheid																					
Kwaliteit woonomgeving	5,9	6,2	6,6	6,7	6,8	6,6	7,1	7,2	7,1	6,7	7,3	7,3	7,3	7,2	7,9	7,5	7,6	8,1	8,3	7,5	
Prettige buurt	77%	86%	89%	86%	86%	84%	87%	94%	93%	88%	95%	96%	95%	92%	96%	93%	97%	98%	99%	93%	
Verhuizen zodra mogelijk	33%	26%	22%	24%	19%	22%	14%	15%	12%	21%	10%	11%	13%	12%	9%	8%	10%	5%	5%	12%	
Gehechtheid aan buurt (%)	47%	57%	56%	58%	62%	55%	65%	68%	57%	64%	65%	64%	57%	70%	76%	69%	70%	83%	78%	68%	
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')																					
Kwaliteit woning	6,9	6,9	7,0	6,8	7,5	7,6	7,7	7,2	7,6	7,4	7,1	7,2	7,2	7,8	7,7	7,7	7,6	7,9	8,0	7,5	
Koopwoningen (%)	15%	33%	39%	19%	57%	42%	37%	41%	49%	53%	27%	46%	56%	69%	58%	72%	50%	79%	58%	61%	
Groenvoorziening	79%	83%	81%	83%	90%	86%	82%	90%	90%	88%	85%	90%	89%	90%	93%	83%	88%	87%	93%	84%	
Verloederingscijfer	4,3	4,2	3,9	4,7	5,1	3,9	4,9	4,4	3,4	4,1	3,3	3,8	3,0	5,5	3,6	3,9	3,0	3,4	2,7	3,7	
Rommel op straat	43%	36%	31%	40%	31%	25%	43%	28%	21%	24%	16%	26%	22%	32%	22%	11%	16%	16%	8%	24%	
Bekladding van muren/gebouwen	6%	4%	5%	11%	10%	5%	7%	16%	4%	6%	4%	4%	4%	13%	9%	2%	5%	2%	2%	6%	
Vernielingen	13%	13%	14%	26%	41%	18%	40%	30%	17%	18%	8%	14%	8%	57%	22%	43%	10%	27%	16%	21%	
Hondenpoep op straat	40%	38%	36%	44%	43%	31%	45%	28%	27%	35%	25%	32%	23%	43%	23%	36%	17%	20%	16%	30%	
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')																					
Cijfer sociale samenhang	4,9	5,0	5,1	5,6	5,7	5,2	5,7	5,4	5,5	5,6	5,6	5,7	5,3	5,8	5,9	6,4	5,8	6,9	6,3	5,9	
Medeverantwoordelijk buurt (j/n)	78%	77%	81%	82%	88%	81%	85%	84%	85%	82%	86%	82%	80%	87%	89%	88%	82%	89%	86%	86%	
Actief geweest in de buurt (ja)	15%	20%	20%	18%	28%	20%	20%	17%	18%	19%	23%	19%	15%	24%	20%	19%	16%	23%	21%	22%	
Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen																					
Speelmogelijkheden voor kinderen	66%	71%	66%	72%	80%	75%	71%	64%	70%	73%	53%	78%	42%	64%	70%	61%	61%	65%	74%	66%	
Basisonderwijs	77%	79%	76%	82%	93%	78%	95%	77%	81%	84%	73%	87%	82%	93%	84%	92%	80%	89%	82%	81%	
Jongerenvoorzieningen	48%	41%	52%	51%	43%	45%	46%	41%	44%	45%	58%	38%	49%	41%	41%	36%	41%	33%	41%	45%	
Ouderenvoorzieningen	51%	62%	60%	65%	47%	61%	82%	70%	68%	77%	45%	58%	68%	72%	67%	78%	77%	50%	65%	60%	
Winkelaanbod	94%	95%	98%	79%	94%	93%	98%	97%	91%	98%	94%	77%	88%	96%	96%	94%	96%	97%	86%	90%	
Openbaar vervoer	89%	90%	92%	77%	90%	78%	91%	87%	91%	90%	87%	88%	91%	90%	82%	84%	89%	34%	92%	84%	
Veiligheidsbeleving																					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	31%	30%	25%	23%	24%	30%	28%	21%	24%	22%	16%	14%	14%	22%	15%	11%	17%	8%	12%	19%	
Dreiging	2,7	2,6	2,4	2,2	1,8	1,8	1,4	1,5	1,3	1,8	1,4	1,4	0,6	1,1	0,8	0,5	0,5	0,5	0,3	1,4	
Vermogensdelicten	4,5	4,2	4,3	3,4	3,6	3,1	3,9	2,9	3,2	3,9	3,4	3,2	2,6	3,0	2,2	1,9	1,9	1,8	1,8	3,3	
Perceptie inbraken	6%	12%	15%	9%	9%	6%	6%	4%	13%	10%	13%	5%	6%	3%	4%	3%	3%	2%	6%	8%	
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	6%	11%	12%	4%	7%	7%	1%	4%	8%	7%	7%	6%	4%	3%	2%	3%	2%	1%	4%	6%	
Overlastcijfer	4,1	4,0	4,0	3,7	3,9	3,4	3,6	3,5	2,9	3,3	3,2	3,2	3,0	3,4	2,6	2,4	2,1	2,1	2,0	3,1	
Overlast groepen jongeren	12%	11%	11%	9%	19%	14%	15%	13%	7%	9%	9%	4%	2%	14%	8%	3%	2%	7%	4%	9%	
Overlast door omwonenden	18%	17%	18%	21%	14%	13%	16%	12%	9%	12%	13%	9%	9%	10%	8%	7%	6%	2%	3%	10%	
Geluidsoverlast	37%	30%	32%	32%	25%	21%	25%	19%	21%	21%	22%	24%	23%	23%	15%	20%	16%	11%	14%	24%	
Drugsoverlast	24%	22%	19%	15%	6%	14%	6%	10%	9%	15%	8%	7%	1%	6%	4%	0%	0%	0%	0%	7%	
Oordelen ontwikkeling buurt																					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	43%	39%	35%	47%	33%	48%	41%	34%	32%	15%	65%	52%	20%	59%	31%	23%	52%	18%	34%	27%	
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	52%	45%	41%	55%	36%	53%	30%	35%	37%	21%	67%	40%	41%	56%	30%	27%	43%	35%	34%	34%	
Aanpak problemen belangrijk volgens bewoners																					
Geen probleem	14%	14%	17%	16%	18%	20%	21%	28%	26%	20%	22%	24%	18%	19%	35%	25%	29%	18%	28%	21%	
Onderhoud, schoonhouden buurt	17%	21%	17%	23%	22%	11%	17%	20%	11%	15%	12%	19%	18%	29%	19%	14%	15%	18%	15%	19%	
Geluidsoverlast	19%	17%	18%	13%	14%	13%	15%	13%	15%	13%	14%	14%	21%	12%	9%	16%	12%	6%	12%	16%	
Parkeerproblematiek	12%	17%	16%	23%	15%	8%	6%	15%	8%	5%	19%	11%	34%	9%	10%	10%	13%	5%	12%	16%	
Verkeersproblemen	5%	9%	9%	4%	12%	9%	8%	8%	8%	7%	6%	13%	17%	6%	10%	16%	17%	22%	17%	13%	
Criminaliteit, vandalisme	16%	16%	17%	10%	19%	17%	14%	12%	11%	19%	18%	5%	6%	16%	9%	8%	6%	4%	5%	12%	
Jongerenproblematiek	10%	13%	9%	4%	21%	16%	15%	14%	9%	14%	7%	7%	3%	21%	12%	13%	4%	26%	11%	11%	
Gedrag buurtgenoten	17%	14%	16%	19%	14%	15%	17%	15%	11%	13%	13%	10%	13%	14%	10%	12%	6%	6%	6%	10%	
Staat van verlichting / trottoirs	7%	8%	8%	15%	11%	8%	10%	9%	10%	7%	10%	7%	18%	14%	11%	6%	21%	16%	14%	10%	
Samenstelling bevolking (studenten, allochtonen)	10%	14%	16%	11%	7%	18%	12%	6%	17%	22%	5%	10%	18%	8%	4%	8%	4%	4%	3%	9%	

colofon

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Opdrachtgever

Bestuursdienst gemeente Groningen

Auteur

Mayan van Teerns

Tekstcorrectie

Tekstbureau Smale Schrijft

Vormgeving

Extra Bold / Studio Dorèl

© mei 2011

ISBN/EAN 978-90-809862-0-6

